

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.33.1.2023

Pan
Bogusław Sromek
Prezes Zarządu
SferaNET Infrastruktura S.A.¹
ul. Krakowska 343A
43-300 Bielsko-Biała

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/005 – Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego

¹ Dnia 4 grudnia doszło do podziału spółki SferaNet SA., w efekcie którego zakres przedmiotowy objęty nin. kontrolą przejęła spółka SferaNet Infrastruktura S.A.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	SferaNET Spółka Akcyjna, ul. Krakowska 343A, 43-300 Bielsko - Biała
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bogusław Sromek, Prezes Zarządu, od dnia 29 kwietnia 2013 r., z przerwą od dnia 27 stycznia 2023 r. – 16 czerwca 2023 r., ponownie powołany z dniem 16 czerwca 2023 r., w okresie przerwy funkcję kierownika jednostki pełnił Mariusz Konior Członek Zarządu.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w ramach <i>Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020</i>² oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu.2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu³.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do 24 listopada 2023 r. tj. dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy o NIK ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Magdalena Śleziak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/198/2023 z 14 września 2023 r.

(akta kontroli str.1-2)

² Zwanego dalej „POPC”.

³ Zwana dalej: „megaustawą”.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 733 ze zm., zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Spółka SferaNET⁶ - zgodnie z zawartą 24 lipca 2017 r. z Centrum Projektów Polska Cyfrowa⁷ umową o dofinansowanie⁸ (wraz z aneksami) - zrealizowała ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania 1.1 POPC, projekt pn. „Sieć szerokopasmowa w powiecie bielskim i cieszyńskim”⁹, który obejmował budowę sieci szerokopasmowych, opartych na technologii sieci dostępowych nowej generacji. Beneficjent osiągnął założone cele *Projektu*, tj.: wykonał na terenie powiatu bielskiego i cieszyńskiego 1 337,09 km sieci szerokopasmowej dostosowanej do standardów NGA¹⁰, utworzył 26 węzłów dostępowych, objął zasięgiem szerokopasmowego dostępu do internetu 26 892 gospodarstw domowych oraz podłączył do sieci szerokopasmowej 119 jednostek publicznych (placówek edukacyjnych), umożliwiając im korzystanie z internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Spółka podejmowała działania mające na celu zrealizowanie *Projektu* w zakładanym terminie, lecz z uwagi na odnotowane opóźnienia zawierała aneksy do *umowy o dofinansowanie*. Aneksy te zawierane były z CPPC, w uzgodnieniu i za zgodą Ministerstwa Cyfryzacji¹¹. Skutkowały one koniecznością zwiększenia – na własny koszt - przyjętego dla *Projektu* wskaźnika rezultatu i zapewnienia dostępu do szerokopasmowego internetu dodatkowo 5% gospodarstw domowych więcej niż planowano pierwotnie¹². Spółka wywiązała się z nałożonych w ten sposób zobowiązań i objęła szerokopasmowym zasięgiem dodatkowo 5,11% gospodarstw domowych więcej niż zakładała pierwotnie we wniosku o dofinansowanie¹³.

Spółka, jako właściciel sieci, od momentu uruchomienia sieci do dnia zakończenia czynności kontrolnych zachowała trwałość projektu i zapewniła przedsiębiorcom telekomunikacyjnym hurtowy dostęp do wybudowanej sieci szerokopasmowej, o którym mowa w art. 52 ust. 8 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014¹⁴.

Beneficjent – zgodnie z *umową o finansowanie* - informował opinię publiczną o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację *Projektu* ze środków unijnych, a wszystkie gospodarstwa domowe, które zgłosiły chęć podłączenia do sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach *Projektu* zostały do niej podłączone.

Na dzień zakończenia kontroli, Spółka miała zawarte 14 umów z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi o hurtowy dostęp do sieci szerokopasmowej, z czego 13 operatorów telekomunikacyjnych świadczyło usługi swoim klientom. W efekcie,

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Zwana dalej: „Spółką” lub „Beneficjentem”.

⁷ Zwanym dalej: „CPPC”.

⁸ Umowa nr POPC.01.01.00-24-0046/17-00, zwana dalej „*umową o dofinansowanie*”.

⁹ Zwany dalej: „*Projektem*”.

¹⁰ Sieć dostępu nowej generacji (NGA – z ang. Next-generation access).

¹¹ Według wyjaśnień CPPC.

¹² Było to zgodne z opracowaną przez Ministerstwo Cyfryzacji w ramach działania 1.1 POPC „*Metodologią naliczania kar za opóźnienia w projektach realizowanych przez beneficjentów*” (zwaną dalej: „*Metodologią*”). Zgodnie z tą metodologią, za wydłużenie okresu realizacji dofinansowanego projektu, beneficjenci zobowiązani byli do zwiększenia wskaźnika rezultatu, tj. objęcia zasięgiem większej ilości gospodarstw domowych niż pierwotnie zakładali, a wielkość zwiększenia zależała od okresu wydłużenia realizacji projektu. Wykonanie dodatkowego zakresu projektu było kosztem niekwalifikowalnym w ramach projektu i stanowiło wkład własny beneficjenta. *Metodologia* umożliwiała beneficjentom dokończenie rozpoczętych projektów, co przyczyniło się zarówno do osiągnięcia zakładanych w programie wskaźników, jak i umożliwiło większej liczbie odbiorców końcowych korzystanie z usług dostępu do internetu o wysokich przepustowościach.

¹³ We wniosku o dofinansowanie – załączonym do *umowy o dofinansowanie* – zakładano, że projekt zapewni dostęp do szerokopasmowego internetu dla 25 585 gospodarstw domowych.

¹⁴ Rozporządzenie Komisji UE z 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. (Dz.U.UE.L.2014.187).

według stanu na dzień 30 września 2023 r. z internetu przekazywanego za pośrednictwem sieci powstałej w ramach projektu korzystało łącznie 10 925 gospodarstw domowych. Ilość aktywnych użytkowników korzystających z sieci z roku na rok wzrastała¹⁵. I tak, w roku 2021 r. w stosunku do 2020 r. liczba użytkowników sieci zwiększyła się o 21,33%, a w roku 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego o 12,82%.

W całym okresie objętym kontrolą udostępniona przez Spółkę infrastruktura telekomunikacyjna działała sprawnie, bez większych awarii.

Środki zostały wydatkowane na cele określone w POPC oraz we wniosku i *umowie o dofinansowanie*¹⁶, tj. zgodnie z umową o dofinansowanie i spełniały warunki kwalifikowalności.

Spółka wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych wymaganych art. 29 ust. 2 *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r., tj. przekazywała Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej¹⁷ za pomocą systemu SIIS¹⁸ informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i publicznych sieciach telekomunikacyjnych. Ustalono jednak, że za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.¹⁹ i od 1 stycznia do 30 czerwca²⁰ Spółka nie przekazała w 2023 r. Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT²¹ informacji o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz o przebiegu światłowodowych i innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, do czego zobowiązana była na podstawie art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r.

Spółka nie przekazała Ministrowi Cyfryzacji również informacji w systemie SIDUSIS²², które wymagane były art. 29k ust. 1 *megaustawy*²³, tj. nie realizowała obowiązków sprawozdawczych do ww. systemu w okresie od 31 grudnia 2022 r. do 22 września 2023 r. Pierwsze dane do tego systemu Spółka wprowadziła 23 września 2023 r. i dotyczyły one okresu od 11 września 2023 r. do 10 października 2023 r. Niewywiązywanie się przez Spółkę z obowiązków sprawozdawczych skutkowało tym, że zarówno Prezes UKE, jak i Minister Cyfryzacji nie dysponowali wymaganymi informacjami w wskazanych okresach, co mogło skutkować przekazywaniem innym podmiotom nieaktualnych danych w tym zakresie.

¹⁵ Według stanu na dzień 30 września wynosiła w kolejnych latach:

- 2020 r. – 2236,
- 2021 r. – 2713,
- 2022 r. -3113,
- 2023 r. -2864.

¹⁶ Wraz z aneksami.

¹⁷ Dalej: *UKE*.

¹⁸ System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS).

¹⁹ Termin przekazania informacji do dnia 28 lutego 2023 r.

²⁰ Termin przekazania informacji do dnia 31 sierpnia 2023 r.

²¹ Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji.

²² System Informacyjny o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego.

²³ W brzmieniu obowiązującym od 22 października 2022 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe²⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektu w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w ramach POPC oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu.

Opis stanu faktycznego

1.1 Zakres projektu budowy infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu, który Spółka zrealizowała w ramach POPC na lata 2014-2020.

Spółka SferaNET S.A. w okresie objętym kontrolą była przedsiębiorcą telekomunikacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne²⁵, który dnia 2 sierpnia 2013 r. został wpisany do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 4 882.

W wyniku przeprowadzenia naboru i oceny wniosków o dofinansowanie w II konkursie organizowanym w ramach POPC, osi priorytetowej nr 1 „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” i działania 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” - przedsiębiorca zawarł 24 lipca 2017 r. z CPPC umowę o dofinansowanie projektu pn. „Sieć szerokopasmowa w powiecie bielskim i cieszyńskim”. Określony we wniosku o dofinansowanie²⁶ zakres *Projektu* zakładał zaprojektowanie, wybudowanie i uruchomienie sieci szerokopasmowej dostępowej, zapewniającej mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym z terenu wybranych miejscowości w ww. powiatach możliwość korzystania z usług szerokopasmowego internetu, telewizji oraz multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie. Założono budowę infrastruktury, która obejmie elementy pasywne budowane w technologii FTTH GPON²⁷.

(akta kontroli str. 652-656, 1060-1232, 2725)

Całkowita wartość *Projektu* określona została w *umowie o dofinansowanie* na kwotę 61 806 493,48 zł, w tym całkowita kwota wydatków kwalifikowanych określona została na 39 490 062,67 zł. Beneficjentowi przyznano dofinansowanie z budżetu środków europejskich w maksymalnej kwocie 33 566 553,27 zł, tj. nie więcej niż 85% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych, a pozostała część tych wydatków w wysokości 5 923 509,40 zł miała zostać pokryta przez Spółkę wkładem własnym. Spółka zobowiązana też została do pokrycia w pełnym zakresie wszystkich wydatków niekwalifikowalnych *Projektu*.

(akta kontroli str. 1100-1232)

Na różnicę pomiędzy wydatkami ogółem, a wydatkami kwalifikowanymi określonymi we wniosku składały się:

- VAT od kosztów kwalifikowanych - 9 909 136,39 zł;

²⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 ze zm.

²⁶ Załącznik do umowy o dofinansowanie.

²⁷ Ang. Fiber To The Home – światłowód do domu oraz ang. Gigabit Passive Optic Network - to pasywna sieć optyczna pozwalająca na uzyskiwanie prędkości transmisji rzędu 2,4 Gb/s w kierunku do klienta.

- luka finansowa²⁸ - 3 593 139,02 zł;
- koszty niekwalifikowane – 8 814 155,40 zł.

(akta kontroli str. odp. spółki 25.10.2023)

W umowie o dofinansowanie i załączonym do niej wniosku o dofinansowanie okres rzeczowej realizacji *Projektu* określony został od 1 października 2017 r. do 30 września 2020 r., a okres kwalifikowalności wydatków na: od 17 lutego 2017 r. do 30 września 2020 r.

(akta kontroli str. 1100-1232, 1060-1099)

W ramach *Projektu* założono następujące działania:

1. Przygotowanie dokumentacji technicznej sieci szerokopasmowej, w tym uzyskanie wszystkich wymaganych zgód, oświadczeń, pozwoleń, opinii Narady Koordynacyjnej²⁹ i decyzji formalno-prawnych.
2. Budowę pasywnej sieci szerokopasmowej, w tym roboty i materiały budowlane oraz dostawy i instalacje elementów pasywnej infrastruktury sieci NGA, w tym m.in. podbudowa słupowa, budowa rurociągów kablowych, instalacja okablowania, montaż i instalacja urządzeń pasywnych, budowa węzłów sieci; budowa przyłączy energetycznych, budowa punktów dostępowych, punktów elastyczności, prace instalacyjne w zakresie sieci światłowodowej.
3. Dostawa, instalacja i uruchomienie urządzeń stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA, w tym instalacja sprzętu aktywnego w węzłach sieci.
4. Uruchomienie sieci.
5. Działania promocyjne.

(akta kontroli str. 1068-1094)

We wniosku o dofinansowanie założono osiągnięcie następujących wskaźników:

- *Wskaźniki produktu*:
 - utworzenie 18 węzłów dostępowych;
 - zbudowanie sieci szerokopasmowej o długości 1 296 km.
- *Wskaźniki rezultatu bezpośredniego*:
 - objęcie szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s lub co najmniej 100 Mb/s łącznie 25 585 gospodarstw domowych³⁰;

²⁸ Luka finansowa to jest obniżenie dotacji o przychody, które może generować inwestycja w trakcie jej realizacji. Koszty kwalifikowane do *Projektu* były wyliczone na zasadzie wartość netto faktury razy luka finansowa tj. 91,66%, <https://www.resulto.pl/definicja-luka-w-finansowaniu/>

²⁹ Przy właściwych Starostach.

³⁰ Na pytanie dotyczące tego, jaki wskaźnik służył ocenie projektu, CPPC wyjaśniło, że: *Zgodnie z założeniami Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w ramach I osi priorytetowej wsparciem objęte były projekty w zakresie powstania sieci szerokopasmowych na obszarach, na których bez wsparcia publicznego, nie wystąpiłyby samodzielne inwestycje przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Szczególnym założeniem wsparcia była maksymalizacja pokrycia kraju nowoczesnymi sieciami dostępowymi NGA, umożliwiającymi świadczenie usługi dostępu do internetu o parametrach co najmniej 30 Mb/s. (...) podstawowym wskaźnikiem jaki był obligatoryjny do zrealizowania był wskaźnik pn.: „Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10).”*

Zwiększenie przepustowości sieci z obligatoryjnej prędkości 30 Mb/s do 100 Mb/s było dodatkowo punktowane na etapie ocen merytorycznej – kryterium punktowe nr 3 “Zwiększenie minimalnego pokrycia siecią”.

W sytuacji, w której wnioskodawca deklarował, że w ramach zrealizowanej inwestycji obejmie wszystkie planowane gospodarstwa domowe zasięgiem sieci o przepustowości 100 Mb/s uzupełniał wartość wskaźnika „Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości do najmniej 100 Mb/s”. W takiej sytuacji wskaźnik dot. przepustowości do 30 Mb/s jest równy wskaźnikowi dot. przepustowości do 100 Mb/s.

Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie rozróżnienie we wskaźnikach rezultatu bezpośredniego obejmuje liczbę gospodarstw domowych, które dzięki podjętej interwencji uzyskały możliwość dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s i co najmniej 100 Mb/s.

- podłączenie 119 jednostek publicznych do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

(akta kontroli str. 1069-1094)

Na zgłoszony wniosek z dnia 2 kwietnia 2021 r.³¹ Spółki o wydłużeniu realizacji *Projektu* do 31 stycznia 2022 r., CPPC pismem z dnia 29 kwietnia 2021 r. wyraziło zgodę, informując jednocześnie, że naliczoną karą za wydłużenie terminu realizacji będzie obowiązek zwiększenia zasięgu o dodatkowe gospodarstwa domowe.

(akta kontroli str. 1520-1581, 2585-2586)

W następstwie powyższej zgody, CPPC zawarło z Beneficjentem aneks nr 5 do *umowy o dofinansowanie*, w którym zmieniono następujące wskaźniki:

- *Wskaźniki produktu*:
 - utworzenie 26 węzłów dostępowych;
 - zbudowanie sieci szerokopasmowej o długości 1 331 km.
- *Wskaźniki rezultatu bezpośredniego*:
 - objęcie szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s oraz co najmniej 100 Mb/s łącznie 26 865 gospodarstw domowych³².

Wskaźnik dotyczący podłączenia jednostek publicznych do sieci szerokopasmowej nie uległ zmianie.

(akta kontroli str. 1582-1585, 1642-1659)

Łącznie Beneficjent zawarł z CPPC pięć aneksów do umowy o dofinansowania³³:

- Aneks nr 1 z dnia 29 września 2020 r., którym w związku z koniecznością dostosowania umowy do obowiązujących regulacji prawnych, wprowadzono zmiany w umowie w zakresie ochrony i przetwarzania danych osobowych związanych z realizacją *Projektu* ;
(akta kontroli str. 1233-1299)
- Aneks nr 2 z dnia 29 września 2020 r., w wyniku którego załącznik nr 3³⁴ do *umowy o dofinansowanie* w punkcie 23 otrzymał brzmienie nadane załącznikiem nr 3 do aneksu.
(akta kontroli str. 1300-1356)
- Aneks nr 3 z dnia 30 września 2020 r., którym wprowadzono zmiany w § 3 *umowy o dofinansowanie*:
 - w ust. 1 zmieniono okres rzeczowej realizacji *Projektu* na: od 31 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2021 r.;
 - w ust. 2 zmieniono datę zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków *Projektu* na 31 stycznia 2021 r.

Jeśli Beneficjent objął zasięgiem gospodarstwa domowe o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, to objęcie zasięgiem o przepustowości co najmniej 30 Mb/s też się w tym zawierało. (...) raport wygenerowany z systemu SIMBA dotyczący gospodarstw domowych objętych zasięgiem wybudowanej w ramach projektu sieci. Przyjęto dwa odrębne wskaźniki, do których przypisano te same gospodarstwa domowe ze względu na założenie budowy sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Z powyższego względu we wniosku Spółki o dofinansowanie podano, że dla wskaźnika „Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s” wartość docelowa wynosić będzie 25 585 szt. Taką samą wartość docelową podano dla wskaźnika „Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10)”.

³¹ Data na piśmie. W ślad za wnioskiem do aneksu przesyłano poprawioną dokumentację 1. Wniosek, tabelę przesunąć HRF z dniem 9 kwietnia 2021 r.; oraz 2. Z dniem 29 kwietnia 2021 r. skorygowany wniosek w zakresie aktualizacji dodatkowych gospodarstw domowych.

³² Jak poprzednio.

³³ O nr: POPC.01.01.00-24-0046/17-01; POPC.01.01.00-24-0046/17-02; POPC.01.01.00-24-0046/17-03; POPC.01.01.00-24-0046/17-04; POPC.01.01.00-24-0046/17-05.

³⁴ Wniosek o dofinansowanie.

W konsekwencji ww. zmian zmieniły również się daty we wniosku o dofinansowanie i harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji *Projektu*.

(akta kontroli str. 1367-1427)

- Aneks nr 4 z dnia 28 stycznia 2021 r., którym wydłużono termin realizacji *Projektu* do 30 kwietnia 2021 r., a w konsekwencji zmienił się § 3 ust. 1 i 2 *umowy o dofinansowanie* oraz daty we wniosku o dofinansowanie i harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji *Projektu*.

(akta kontroli str. 1445-1519)

- Aneks nr 5 z dnia 30 kwietnia 2021 r., którym wydłużono termin realizacji *Projektu* do 31 stycznia 2022 r., w następstwie czego zmienił się:

- § 3 ust. 1 *umowy o dofinansowanie* zobowiązując Beneficjenta do realizacji *Projektu* w zakresie rzeczowym w okresie od 31 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2022 r.
- § 3 ust. 2 *umowy o dofinansowanie*, w którym okres kwalifikowalności wydatków dla *Projektu* określono na okres od 17 lutego 2017 r. do 31 stycznia 2022 r.
- § 6 ust. 1 *umowy o dofinansowanie*, w którym po punkcie 12 dodano pkt 13 o brzmieniu: *objęcie zasięgiem sieci dodatkowych gospodarstw domowych w ilości 1280, zgodnie z zmodyfikowanymi wskaźnikami rezultatu w pkt 11 wniosku o dofinansowanie (dalej zwane Dodatkowe Zobowiązanie Wskaźnika Rezultatu) najpóźniej w terminie do 12 miesięcy od dnia zakończenia realizacji projektu wskazanego w § 3 ust. 1 Umowy (...);*
- w § 6 po ust. 2 dodano ust. 3-5 w brzmieniu:
 - 3. Dodatkowe Zobowiązanie Wskaźnika Rezultatu należy zrealizować wyłącznie z uwzględnieniem punktów wskazanych przez Instytucję Pośredniczącą.
 - 4. Dodatkowe Zobowiązanie Wskaźnika Rezultatu należy zrealizować w oparciu o wymagania techniczne dla gospodarstw domowych, stanowiące załącznik nr 14 do Umowy.
 - 5. Realizacja Dodatkowego Zobowiązania Wskaźnika Rezultatu finansowana będzie ze środków własnych Beneficjenta.

W rezultacie tych zmian załącznik nr 3³⁵ do *umowy o dofinansowanie* uległ zmianie³⁶, a wybudowana sieć szerokopasmowa założone miała następujące parametry:

- liczba węzłów - 26;
- liczba gospodarstw objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości do co najmniej 100 MB/s – 26 865 gospodarstw;
- długość sieci szerokopasmowej - 1 331 km.

oraz załącznik nr 4 „*HRF realizacji Projektu*” otrzymał brzmienie nadane załącznikiem nr 4 do Aneksu nr 5. Wprowadzone zmiany realizacji *Projektu* w zakresie części punktów adresowych (HP) i innych istotnych wskaźników *Projektu* oraz z tym związanych przesunięć kosztów między zadaniami w HRF oraz zmian w zapisach realizacji kamieni milowych dla umowy o dofinansowanie.

Aneksem nr 5 dokonano także zmiany zakresu finansowego w poszczególnych zadaniach i w pozycjach zadań, które nie spowodowały zmiany sum ostatecznych kwot wydatków ogółem, wydatków kwalifikowanych oraz dofinansowania.

(akta kontroli str. 1582-1667)

³⁵ Wniosek o dofinansowanie.

³⁶ W pkt. 2, 10, 11, 20, 21 i 23.

Zmiany w poszczególnych zadaniach w zakresie rzeczowym *Projektu*³⁷, wprowadzone aneksem nr 5 w stosunku do wartości ujętych pierwotnie we wniosku o dofinansowanie przedstawiały się następująco:

Zadanie 1: Przygotowanie dokumentacji technicznej sieci szerokopasmowej – łączna wartość zadania zmniejszyła się o 8,74%, przy czym:

- wydatki ogółem z 8 362 278 zł zmniejszyły się do 7 631 184,07 zł;
- wydatki kwalifikowalne z 6 231 596,76 zł zmniejszyły się do 5 686 783,21 zł;
- dofinansowanie z 5 296 857,25 zł zmniejszyło się do kwoty 4 833 765,70 zł.

Zgodnie z aneksem nr 5, zadanie to miało być realizowane od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r., a w ramach oceny zaawansowania miało następować monitorowanie terminu zakończenia realizacji zadania³⁸.

(akta kontroli str. 1068-1094, 1642-1659)

Zadanie 2: Budowa pasywnej sieci szerokopasmowej, w tym roboty i materiały budowlane oraz dostawy i instalacje elementów pasywnej infrastruktury NGA:

- wydatki ogółem zmniejszyły się z 48 684 053,98 zł do 47 963 971,45 zł, tj. o 1,48%
- wydatki kwalifikowalne zmniejszyły się z 31 763 216,33 zł do 31 226 608,46 zł, tj. o 1,69%;
- dofinansowanie zmniejszyło się z 26 998 733,88 zł do kwoty 26 542 617,22 zł, tj. o 1,69%.

W aneksie nr 5 założono, że zadanie to realizowane będzie od 1 czerwca 2018 r. do 31 stycznia 2022 r., a w ramach oceny zaawansowania miało następować monitorowanie terminu zakończenia realizacji zadania³⁹.

(akta kontroli str. 1068-1094, 1642-1659)

Zadanie 3: Dostawa, instalacja i uruchomienie urządzeń stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA:

- wydatki ogółem zwiększyły się z 4 760 161,50 zł do 6 211 337,96 zł, tj. o 30,49%;
- wydatki kwalifikowalne zwiększyły się z 1 495 249,58 zł do 2 576 671,00 zł, tj. o 72,32 %;
- dofinansowanie zwiększyło się z 1 270 962,14 zł do 2 190 170,35 zł, tj. o 72,32%.

W aneksie nr 5 założono, że zadanie to realizowane będzie od 1 czerwca 2018 r. do 31 grudnia 2021 r., a w ramach oceny zaawansowania miało następować monitorowanie terminu zakończenia realizacji zadania⁴⁰.

(akta kontroli str. 1068-1094, 1642-1659)

Rozpoczęcie prac nad *Projektem* nastąpiło z dniem podpisania przez Spółkę umowy z konsorcjum firm⁴¹, tj. 2 lutego 2018 r.

(akta kontroli str. 2229-2247)

Prace zostały zakończone z datą wskazaną na ostatniej fakturze (o nr TW/35/2022), tj. z dniem 25 stycznia 2022 r., a protokół odbioru końcowego podpisano 31 stycznia

³⁷ Załącznik nr 3 do aneksu nr 5 do umowy o dofinansowanie.

³⁸ Określono dla niego planowaną datę zakończenia zadania - 31 lipca 2020 r., datę punktu krytycznego - 30 września 2020 r. oraz datę punktu ostatecznego 31 grudnia 2020 r. (75% realizacji w protokołach odbioru).

³⁹ Określono dla niego planowaną datę zakończenia zadania - 30 czerwiec 2021 r., datę punktu krytycznego - 30 czerwiec 2021 r. oraz datę punktu ostatecznego 31 lipiec 2021 r. (75% realizacji w protokołach odbioru).

⁴⁰ Określono dla niego planowaną datę zakończenia zadania - 30 września 2020 r., datę punktu krytycznego - 31 grudnia 2020 r. oraz datę punktu ostatecznego 31 grudnia 2020 r. (75% realizacji w protokołach odbioru).

⁴¹ Zwanym dalej: Generalnym Wykonawcą lub Wykonawcą..

2022 r. Zakres rzeczowy *Projektu* został zrealizowany zgodnie z *umową o dofinansowanie* wraz z aneksami.

(akta kontroli str. 2627)

Projekt został rozliczony we wnioskach o płatność na łączną kwotę 53 028 863,25 zł, z czego wydatki kwalifikowane wyniosły 38 896 023,87 zł, a dofinansowanie 33 061 620,27 zł. Na tę kwotę dofinansowania składała się suma zaliczek w łącznej kwocie 31 903 409,36 zł i refundacji w wysokości 1 207 017,38 zł, pomniejszona o zwroty dotacji do CPPC na łączną kwotę 48 806,47 zł.

(akta kontroli str.1668-2018)

Dyrektor Biura Projektów Sektora TCB – Telekomunikacji i Cyberbezpieczeństwa Departamentu Koordynacji Realizacji Projektów w CPPC, pismem z dnia 8 lipca 2022 r.⁴² poinformował Spółkę, że przedmiotowy *Projekt* został ostatecznie rozliczony.

(akta kontroli str. 2721-2724)

Opis stanu
faktycznego

1.2. Realizacja *Projektu* oraz osiągnięte cele i efekty

1.2.1. Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie* w ramach POPC działanie 1.1. *Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach*, okres realizacji projektu – liczony jest od momentu rozpoczęcia prac w rozumieniu art. 2 pkt 23 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 - nie może przekroczyć 36 miesięcy, a rozpoczęcie realizacji projektu powinno nastąpić nie później niż w terminie 4 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1100-1141)

Rozpoczęcie prac nad *Projektem* rozpoczęto 2 lutego 2018 r., a zakończono 25 stycznia 2022 r.⁴³, zaś protokół odbioru końcowego został podpisany 31 stycznia 2022 r. Tym samym należy uznać, że okres realizacji wynosił 48 miesięcy, tj. o 12 miesięcy przekroczył okres wskazany w ww. rozporządzeniu.

(akta kontroli str. 2229-2248, 2720, 2738-2747)

W okresie realizacji *Projektu* Spółka trzykrotnie wnioskowała do CPPC o wydłużenie terminu jego realizacji. Każdorazowo CPPC wyraziła na to zgodę, a do *umowy o dofinansowanie* zawarto w tej sprawie aneksy nr: 3, 4 i 5, które wydłużały ten termin.

(akta kontroli str. 1367-1667, 2594-2607)

W pierwszym przypadku, Spółka zwróciła się do Dyrektora CPPC z prośbą o wydłużenie terminu realizacji *Projektu* do dnia 31 stycznia 2021 r. oraz o zmiany terminu realizacji kamieni milowych dla umowy pismem z dnia 24 kwietnia 2020 r. W uzasadnieniu wskazano, iż przyczyną tego wniosku było to, że:

- w trakcie realizacji prac pojawił się problem na części obszaru planowanej inwestycji, obejmującej swym zakresem 24 miejscowości, który związany był z obecnością konkurencyjnych sieci światłowodowych innych operatorów na tych terenach, co czyniło inwestycję wątpliwą ekonomicznie. Powołano się przy tym na notatkę UKE wskazującą na dublowanie się sieci oraz wskazano na potrzebę wstrzymania prac w tej części *Projektu*;
- w okresie realizacji doszło do pandemii COVID-19.

(akta kontroli str.2599-2600)

⁴² Sygn. nr CPPC-DC2B03.63.2.46.193.2022/AKT

⁴³ Data dotyczy ostatniej faktury rozliczonej ramach *Projektu* o nr TW/35/2022.

Ww. pismo było również odpowiedzią na zalecenia pokontrolne CPPC z 3 czerwca 2020 r.⁴⁴, w których nakazano przedłożenie planu naprawczego w zakresie przekroczenia harmonogramu kamieni milowych realizacji *Projektu* oraz jego zaktualizowanie.

(akta kontroli str. 2605-2607)

Wniosek Spółki został pozytywnie rozpatrzony przez CPPC, w wyniku czego w dniu 30 września 2020 r. doszło do zawarcia aneksu nr 3 do *umowy o dofinansowanie*, w wyniku którego doszło do postulowanych przez Spółkę zmian w treści *umowy o dofinansowanie*.

(akta kontroli str. 12357-1370)

Kolejny wniosek o przedłużenie terminu realizacji *Projektu* skierowany został przez Spółkę do CPPC pismem z dnia 15 grudnia 2020 r. Postulowano w nim wydłużenie terminu o 90 dni, wskazując jako przyczynę ówczesną sytuację epidemiologiczną wywołaną COVID-19.

(akta kontroli str. 2601)

Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony przez CPPC, w wyniku czego w dniu 28 stycznia 2021 r. doszło do podpisania aneksu nr 4 do *umowy o dofinansowanie*.

(akta kontroli str. 1428-1492)

Trzecim razem Spółka wniosowała o: przedłużenie realizacji *Projektu* do dnia 31 stycznia 2022 r., przesunięcie realizacji kamieni milowych, zwiększenie liczby punktów HP⁴⁵, zwiększenie liczby OLT⁴⁶ oraz dokonanie przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztów pismem z dnia 2 kwietnia 2021 r.

(akta kontroli str. 2602-2604)

W piśmie tym, Prezes Spółki jako przyczyny wskazał na konieczność:

- przeprojektowania sieci pod kątem zmiany 15% punktów adresowych,
- uruchomienia dodatkowych ośmiu węzłów dostępowych;
- objęcia zasięgiem sieci dodatkowych 5% gospodarstw;
- uwzględnienia barier architektonicznych na nowo projektowanym terenie.

(akta kontroli str. 2595)

Również ten wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez CPPC, w efekcie czego w dniu 30 kwietnia 2021 r. strony podpisały aneks nr 5 do *umowy o dofinansowanie*.

(akta kontroli str. 1520-1659)

Prezes Spółki wyjaśnił, że punkty adresowe (białe plamy) do budowy zostały narzucone przez CPPC. Wskazał też, że w trakcie realizacji *Projektu* na terenie miejscowości: Bestwina, Cieszyn, Dankowice, Stara Wieś, Puńców, Ustroń, Bąków, Drogomyśl, Frelichów, Kaczyce, Kończyce Małe, Kończyce Wielkie, Mnich, Ochaby Wielkie, Pogwizdów, Pruchna, Strumień, Zabłocie, Zbytów, Zebrzydowice, Mazańcowice, Międzyrzecze Górne, Roztropice, Rudzica, Szczyrk, Świętoszówka obecni już byli inni operatorzy, w efekcie czego Spółka dokonała zamiany 15% punktów adresowych w celu uniknięcia dublowania sieci z istniejącymi operatorami. Kolejne punkty adresowe pobrane zostały z bazy „białych plam” udostępnionych przez CPPC.

(akta kontroli str. 2690d)

W efekcie Spółka - w trakcie realizacji *Projektu* - wymieniła 3 340 punktów adresowych, co stanowiło 14,98% wszystkich jego punktów adresowych. Zgodnie

⁴⁴ Sygn.: CPPC-WK.651.1.1.2020/DS/4/DC

⁴⁵ HP – lokal w zasięgu sieci.

⁴⁶ OLT (ang. Optical Line Termination) – zakończenie linii optycznej. Urządzenie aktywne zapewniające połączenie systemów dostępowych aktywnych (ONU) i pasywnych z publiczną siecią telekomunikacyjną.

§ 10 pkt 6 umowy o dofinansowanie zamiana do 15% punktów adresowych nie wymagała akceptacji CPPC. W trakcie realizacji Projektu trzykrotnie dokonywano wymiany punktów adresowych, każdorazowo informując o tym Dyrektora CPPC⁴⁷.

(akta kontroli str. 2594-2598)

CPPC wyjaśniło, że system SIMBA⁴⁸ posiada system walidacji, który weryfikuje procentowe wymiany punktów adresowych i uniemożliwia wymianę powyżej 15% bez zgody Instytucji Pośredniczącej.

(akta kontroli str. 362)

Beneficjent, zgodnie z § 5 umowy o dofinansowanie, aktualizował harmonogramy rzeczowo-finansowe realizacji i harmonogramy projektów wyznaczające kamienie milowe i realizował Projekt zgodnie z zaktualizowanymi i przyjętymi przez CPPC harmonogramami.

(akta kontroli str. 432-433)

Ostatecznie Spółka zrealizowała Projekt zgodnie z umową o dofinansowanie (wraz z aneksami), a z tytułu wydłużenia okresu realizacji Projektu⁴⁹ objęła szerokopasmowym zasięgiem o 5,11% więcej gospodarstw domowych niż założono w pierwotnej wersji wniosku i umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1582-1667, 1068-1094, 1100-1667, 2721-2724)

W złożonych wyjaśnieniach, Dyrektor Biura Projektów Sektora Komunikacji CPPC⁵⁰ stwierdziła, że:

Beneficjent informował CPPC o przyczynach zaistniałych opóźnień w realizacji projektu. Przed wydaniem zgody na wydłużenie terminu realizacji projektu, CPPC każdorazowo weryfikowało przekazywane przez beneficjenta wyjaśnienia i przekazywało do oceny eksperta zewnętrznego (UKE).

Przyczyną wydłużenia okresu realizacji projektu były negatywne skutki wywołane pandemią COVID-19, dotyczące m.in. wydłużających się procedur uzgodnienia dokumentacji projektowej, ograniczonym kontaktem z lokalnymi urzędami i osobami fizycznymi posiadającymi nieruchomości na obszarze projektowanej sieci jak również konieczność zmiany przebiegów sieci, w tym przeprojektowywania sieci m.in. z uwagi teren górski czy cieki wodne.

Wyróżniamy zatem czynniki wpływające na opóźnienia w realizacji projektu niezawinione przez beneficjenta, tj.: wydłużenie projektu o dodatkowe 90 dni na podstawie Ustawy z dnia 3.04.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19.

Pozostałe opóźnienia wynikały z barier inwestycyjnych, innych okoliczności i ryzyk, które beneficjent powinien był przewidzieć na podstawie swojego doświadczenia, a także podejmować odpowiednie działania w celu zapobieżenia opóźnieniom. Aneks nr POPC.01.01.00-24-0046/17-03 zmieniony został okres realizacji projektu, w wyniku którego Beneficjent miał obowiązek zrealizować projekt od dnia 31.01.2018 r. do dnia 31.01.2021 r. (dostosowanie okresu realizacji do umowy z generalnym wykonawcą).

Aneks nr POPC.01.01.00-24-0046/17-04 wydłużony został okres realizacji projektu o 90 dni w związku z wystąpieniem COVID 19. W wyniku podpisania tego aneksu okres zakończenia realizacji projektu został wydłużony do dnia 30.04.2021 r.

⁴⁷Pisma Spółki z dnia: 5 marca 2019 (249 punktów adresowych), z dnia 18 czerwca 2020 (2 656 punktów adresowych) oraz z dnia 27 listopada 2020 (435 punktów adresowych).

⁴⁸ System Informatyczny ds. Monitorowania, Badania i Analiz.

⁴⁹ Miał objąć o 5,0% tj. 26 865 gospodarstw domowych, a objął 5,11% tj. 26 892.

⁵⁰ Działając z upoważnienia Dyrektora CPPC.

W ramach tego wydłużenia terminu realizacji beneficjentowi nie była naliczana żadna kara.

Aneks nr POPC.01.01.00-24-0046/17-05 okres zakończenia realizacji projektu został wydłużony do dnia 31.01.2022 r. W wyniku wydłużenia terminu realizacji projektu beneficjentowi zostało naliczone zobowiązanie karne.

Aneks nr POPC.01.01.00-24-0046/17-05 został zawarty w oparciu o opracowaną „Metodologię naliczania kar za opóźnienia w projektach realizowanych przez beneficjentów działania 1.1 POPC w ramach II konkursu”. Zgodnie z metodologią za opóźnienia do 3 miesięcy uwzględniając, że jest to zmiana nieistotna, CPPC odstąpiło od naliczania kary. Wartość kary została naliczona za kolejne miesiące występujących opóźnień i wynosiła 1 280 dodatkowych gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem do sieci. Wyjaśniam, że metodologia obowiązywała wszystkich beneficjentów II konkursu działania 1.1 POPC.

(akta kontroli str. 2824-2833)

Celem realizacji *Projektu* Spółka podpisała umowę nr 01/01BB2018 z konsorcjum wykonawczym⁵¹ w dniu 2 lutego 2018 r. Przedmiotem umowy było zaprojektowanie, wybudowanie i uruchomienie sieci szerokopasmowej dostępowej, zapewniającej mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym z terenu wybranych miejscowości możliwości korzystania z usług szerokopasmowych, internetu, telewizji oraz multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie. Ponadto, budowana infrastruktura obejmować miała elementy pasywne, budowane w technologii FTTH (GPON), które są niezbędne do instalacji i działania szerokopasmowej sieci internetowej (np. szafy kablowe, splityry, słupy, rurociągi, studnie), węzły telekomunikacyjne wraz z wyposażeniem, urządzenia aktywne (np. OLT, urządzenia teletransmisyjne) oraz systemy radioliniowe, a przedmiot zamówienia zostanie zrealizowany w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Zamawiający opisując przedmiot zamówienia w Zapytaniu Ofertowym, przedstawił główne parametry funkcjonalne i użytkowe, przenosząc ustalenie szczegółowe rozwiązań technicznych na etap projektowania, pozostawiając projektantom wybór rozwiązania zgodnego z możliwościami technicznymi oraz wymaganiami konkursowymi. Na podstawie zaakceptowanych przez Zamawiającego projektów należało wykonać budowę węzłów oraz sieci światłowodowej.

Formuła realizacji „zaprojektuj i wybuduj”, oznaczała także, że parametry w zakresie długości sieci, liczby punktów dostępnych, punktów elastyczności i innych elementów przedstawionych w opisie przedmiotu zamówienia, należało traktować szacunkowo, a przedstawione liczby mogły się zmieniać na etapie projektów technicznych i realizacji sieci z różnych względów, np. po szczegółowej analizie terenu budowy, istniejącej infrastruktury, stanu własności, możliwości lokalizacji sieci, możliwości uzyskania zgód na lokalizację sieci. Długość sieci szerokopasmowej podana jako wskaźnik w projekcie należało traktować jako minimalną długość sieci do wybudowania.

(akta kontroli str. 2229-2247)

W umowie z wykonawcą określono, że realizacja *Projektu* polegała na realizacji w szczególności:

- przygotowania dokumentacji (projekt budowlany, projekt wykonawczy) niezbędnej do wybudowania sieci NGA (sieci nowej generacji) w technologii FTTH;
- wybudowaniu infrastruktury pasywnej sieci szerokopasmowej;
- budowie węzłów sieci szerokopasmowej;

⁵¹ W skład konsorcjum wchodziły: Przedsiębiorstwo Miejskie MZUM.PL S.A., które pełniło funkcję lidera konsorcjum i GW oraz spółki Fibre Tech S.A. i e-Gminy sp. z o.o.

- dostawie, instalacji i uruchomieniu urządzeń aktywnych stanowiących wyposażenie węzłów,
- wykonaniu testów, prób, odbiorów częściowych i przekazania prac;
- uruchomieniu sieci i urządzeń;
- przygotowaniu dokumentacji powykonawczej oraz geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej;
- innych pracach niezbędnych dla dostarczenia kompletnej sieci umożliwiającej świadczenie usług szerokopasmowych, zgodnie z opisem funkcjonalnym w dokumentacji postępowania;
- zapewnieniu serwisu gwarancyjnego.

(akta kontroli str. 2229-2247)

Termin zakończenia budowy został określony na 31 sierpnia 2020 r. Umowa z wykonawcą była czterokrotnie aneksowana⁵², wszystkie aneksy dotyczyły wydłużenia terminu realizacji umowy. Ostateczny termin realizacji umowy ustalono aneksem nr 4 na 31 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str. 2229-2247, 2532-2549)

W ramach działań objętych *Projektem*:

- Wybudowano sieć szerokopasmową zgodnie ze standardami dla sieci NGA z wykorzystaniem:
 - istniejącej podbudowy słupowej Tauron Dystrybucja S.A.;
 - istniejącej podbudowy słupowej Orange Polska S.A.;
 - istniejącej kanalizacji teletechnicznej Orange Polska S.A.;
 - istniejącej kanalizacji teletechnicznej Netia S.A.;
 - budowy nowej sieci w miejscach, gdzie nie było wcześniej infrastruktury podbudowy słupowej i kanalizacji teletechnicznej.
- Wyzierżawiono ciemne włókna od innego operatora telekomunikacyjnego (IRU⁵³) w przypadku, gdy wzdłuż danego kabla nie było punktów adresowych objętych projektem. Dzierżawa ta służyła do połączenia odległych punktów sieci. W ramach projektu było wybudowanie łącznika do dzierżawionego kabla po obu stronach, tak aby była możliwa transmisja danych za jego pomocą.
- Zmodernizowano część sieci do standardów NGA.

Zrealizowana sieć w ramach *Projektu* w 81,52% dotyczyła budowy sieci, w 13,40% dzierżawy w ramach IRU i 5,09% modernizacji istniejącej sieci.

(akta kontroli str.2608-2690d)

W ramach projektowania i budowy sieci powstały projekty techniczne, wykonawcze oraz powykonawcze. Przykładowe projekty wykonanej sieci:

- Projekty techniczne:
 - o Projekt techniczny budowa sieci telekomunikacyjnej na podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Godziszka, uzgodniony w dniu 22.06.2018 r.;

⁵² Aneks nr 1 z dnia 30 lipiec 2020 r. wydłużenie terminu realizacji umowy 01/01BB2018 z GW do 30.09.2020 r.
 Aneks nr 2 z dnia 30 wrzesień 2020 r. wydłużenie terminu realizacji umowy 01/01BB2018 z GW do 31.01.2021 r.
 Aneks nr 3 z dnia 29 lipiec 2021 r. wydłużenie terminu realizacji umowy 01/01BB2018 z GW do 30.04.2021 r.
 Aneks nr 4 z dnia 30 kwiecień 2021 r. wydłużenie terminu realizacji umowy 01/01BB2018 z GW do 31.01.2022 r.

⁵³ IRU (ang. Infeasible Right of Use), to nieodwoływalne prawo użytkowania. Jest to model korzystania z aktywa infrastrukturalnego (dzierżawa, użytkowanie, leasing), który od strony finansowo-księgowej traktowany jest w sposób podobny do pełnej własności. Na rynku telekomunikacyjnym IRU zazwyczaj oznacza płatność większej części należności z góry i (niewielkie) opłaty utrzymaniowe. Korzystającemu daje możliwość (przy zachowaniu pewnych warunków) dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

- Projekt techniczny budowa sieci telekomunikacyjnej na podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Ustroń, uzgodniony w dniu 28.09.2020 r.;
- Projekty wykonawcze:
 - Projekt wykonawczy – Budowa kabla światłowodowego na istniejącej podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Godziszka z dnia 24.06.2018 r.;
 - Projekt wykonawczy – Budowa kabla światłowodowego na istniejącej podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Ustroń z dnia 05.11.2020 r.,
- Projekty powykonawcze:
 - Projekt powykonawczy - Budowa kabla światłowodowego na istniejącej podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Godziszka z 22.12.2018 r.;
 - Projekt powykonawczy - Budowa kabla światłowodowego na istniejącej podbudowie słupowej Tauron Dystrybucja w miejscowości Ustroń z grudnia 2021 (brak konkretnej daty na projekcie).

Protokół odbioru końcowego sporządzono z dnia 31 stycznia 2022 r. potwierdził, że zakres wykonanych robót objętych przedmiotem zamówienia był zgodny z umową zawartą z konsorcjum firm/wykonawcą. Spółka zrealizowała działania promocyjne określone w ostatnim Studium Wykonalności załączonym do wniosku o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 434-457, 2720, 2608-2690d)

1.2.2. Celem pierwotnym *Projektu* było objęcie zasięgiem szerokopasmowym internetu 25 585 gospodarstw domowych oraz 119 placówek edukacyjnych z obszaru powiatu bielskiego i cieszyńskiego. Aneks nr 5 do *umowy o dofinansowanie* z dnia 31 grudnia 2022 r. zmieniono założone wskaźniki rezultatu i zwiększono je o objęcie zasięgiem sieci dodatkowych gospodarstw w ilości 1 280 szt. do wartości docelowej 26 865 szt. Zmieniono też wskaźniki produktu o dodatkowe węzły dostępowe w ilości 8 szt. do liczby docelowej 26 szt. oraz zwiększono długość sieci szerokopasmowej o 35 km do wartości docelowej 1 331 km. Cel ten miał zostać osiągnięty poprzez wybudowanie nowoczesnej sieci szerokopasmowej w technologii światłowodowej (GBON) o przepustowości minimalnej 100 Mb/s, zapewniającej świadczenie usług zgodnie z wymaganiami dla sieci NGA-POPC.

(akta kontroli str. 1068-1094, 1643-1659)

1.2.3. W ramach realizacji *Projektu* nie wykorzystywano infrastruktury Regionalnych Sieci Szerokopasmowych tzw. RSS, gdyż jak wyjaśnił Prezes Spółki było to w jego ocenie nieuzasadnione ekonomicznie i technicznie. Wskazał również, że: *podpisał trzy umowy w ramach IRU (...) Łączna długość sieci dzierżawionej w ramach IRU wynosi 179,15 km.*

(akta kontroli str. 49-108)

1.2.4. Dofinansowaniem objęta była zarówno budowa sieci pasywnej (kable światłowodowe, mufy, splitery itp.), jak i sieć aktywna (wyposażenie węzłów – OLTy, karty oraz modemy).

(akta kontroli str. 49-108, 531-544)

1.2.5. W ramach *Projektu* dofinansowaniem objęta była również modernizacja sieci do standardów NGA w wyniku, której powstały dwa projekty powykonawcze:

- Modernizacja sieci (przebudowa) na terenie Cieszyna, Bażanowic, Goleyszowa oraz Ustronia, która wykonana została na długości 39,4 km.

- Modernizacja sieci (przebudowa) na terenie Buczkowic, Godziszki, Miesznej oraz Rybarzowic, która wykonana została na długości 28,6 km.

Istniejąca sieć należąca do Spółki została w ramach *Projektu* częściowo zmodernizowana, tj. wymieniono mufy dostępne, zwiększono pojemność kabli światłowodowych, zmieniono split sieci, tak aby na tej samej ilości włókien światłowodowych można było podłączyć większą ilość gospodarstw domowych.

(akta kontroli str. 531-544, 547-602)

1.2.6. Prezes Spółki w wyjaśnieniach podał, że w ramach *Projektu* nie były dofinansowane koszty robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, związanej z infrastrukturą szerokopasmową.

(akta kontroli str. 49-57)

1.2.7. Cele *Projektu* w postaci objęcia zasięgiem szerokopasmowego internetu 26 865 gospodarstw domowych oraz podłączenie do sieci 119 placówek edukacyjnych zostały zrealizowane, co zobrazowały mierzalne wskaźniki rezultatu bezpośredniego, tj.:

- „*Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s*” i „*Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10)*”, w przypadku których wartość dla obu wskaźników wynosiła 26 892 gospodarstw domowych (stopień realizacji 100,10% dla każdego wskaźnika).
- „*Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s*”, w przypadku którego wartość osiągnięta wynosiła 119 (stopień realizacji 100%).

(akta kontroli str. 1068-1094, 1643-1659)

Spółka zaraportowała 2 kwietnia 2022 r. w systemie SIMBA objęcie zasięgiem – w ramach zrealizowanego *Projektu* - 26 892 gospodarstw domowych, podłączenie 119 placówek edukacyjnych oraz wybudowanie 26 węzłów dostępowych⁵⁴.

W dniu 24 września 2018 r. Spółka za pomocą w systemie SL2014 przesłała raport potwierdzający podłączenie 80% jednostek oświatowych⁵⁵, a w dniu 25 marca 2019 r. przesłała raport potwierdzający podłączenie 100% JO.

(akta kontroli str. 2784-2789)

1.2.8. Protokół odbioru końcowego sporządzony przy udziale zamawiającego i wykonawcy dnia 31 stycznia 2022 r. Potwierdzono w nim, że w ramach realizacji *Projektu*: wybudowano 1 089,94 km sieci światłowodowej, wydzierżawiono 179,15 km włókien IRU, przebudowano 68 km sieci dostosowując ją do standardów NGA, wykonano 26 szt. węzłów dostępowych oraz podłączono 119 szkół. Potwierdzeniem realizacji założonych we wniosku o dofinansowanie (załączonego do aneksu nr 5 do *umowy o dofinansowanie*) celów było osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu.

(akta kontroli str. 2719-2720)

⁵⁴ Spółka wybudowała łącznie 26 węzłów dostępowych w poniższych lokalizacjach:

ZTE_Buczkowice - Buczkowice, ul. Lipowska 1, ZTE_Cieszyn - Cieszyn, ul. Bielska 47, ZTE_Goleszów - Goleszów, ul. Zakładowa 12, ZTE_Befama - Bielsko-Biała, ul. Powstańców Śląskich 6, ZTE_Bestwina - Bestwina, ul. Marii Konopnickiej 1, ZTE_Bystra - Bystra, ul. Klimczoka 58, ZTE_Debowiec - Dębowiec, ul. Katowicka 6, ZTE_Dzięgielów - Dzięgielów, ul. Cieszyńska 4, ZTE_Godziszka - Godziszka, ul. Beskidzka 162, ZTE_Hazlach - Hazlach, ul. Długa 25, ZTE_Iskrzyczyn - Iskrzyczyn 110, ZTE_Istebna - Istebna 550, ZTE_Jaworze - Jaworze, ul. Cieszyńska 191, ZTE_Jaworzynka - Jaworzynka 366, ZTE_Koniaków - Koniaków 480, ZTE_Kozy - Kozy, ul. Krakowska 2, ZTE_Mazańcowice - Mazańcowice dz. 937/1, ZTE_Międzywiec - Międzywiec, ul. Malinowa 10, ZTE_Ochaby - Ochaby Małe, ul. Ludwika Krzempka 2, ZTE_Pruchna - Pruchna, ul. Główna 60, ZTE_Rudzica - Rudzica, ul. Strumińska 179, ZTE_Skoczów - Skoczów, ul. Budowlanych 2, ZTE_Szczyrk - Szczyrk, ul. Beskidzka 48, ZTE_Ustron - Ustron, ul. 3 Maja 14, ZTE_Wapiennica - Bielsko-Biała, Strażacka 81, ZTE_Wisła_Malinka - Wisła, ul. Malinka 53

⁵⁵ Dalej: JO

1.2.9. We wniosku o dofinansowanie⁵⁶ założono długość sieci szerokopasmowej o długości docelowej 1 331 km, a w ostatnim wniosku rozliczającym Spółka podała, że wykonała 1 337,09 km (wartość osiągnięta od początku realizacji *Projektu* narastająco). Tym samym, stopień realizacji tego wskaźnika wynosił 100,46%. W każdym protokole odbioru częściowego, w którym wykazywane były koszty budowy sieci, przebudowy/rozbudowy i dzierżawy włókien w ramach umów IRU podana była długość sieci w km [trasowa], a w złącznikach do nich wykazywana była długość sieci z podziałem na obszary .

(akta kontroli str.1643-1659, 1994-2009)

1.2.10. We wniosku o dofinansowanie⁵⁷ założono objęcie szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s i co najmniej 30 Mb/s (CI 10)⁵⁸ - 26 865 gospodarstw domowych (wartość docelowa), a objęto dostępem 26 892 gospodarstw. Tym samym, osiągnięta wartość tego wskaźnika wyniosła 100,10%.

(akta kontroli str. 1643-1659, 2719-2720)

1.2.11. Prezes Spółki w wyjaśnił, że: *Sieć wybudowana w ramach Projektu umożliwia korzystanie z sieci do 1000 Mb/s przez użytkownika końcowego (dla gospodarstw domowych). Najniższa oferta jaka jest dostępna na sieci to 180 Mb/s w związku z czym prędkość ta spełnia oba wymogi.*

(akta kontroli str. 534-544)

1.2.12. W ramach Projektu nie wybudowano sieci na terenach niezamieszkałych, jak i w miejscowościach, gdzie istniała infrastruktura światłowodowa. Jak wyjaśnił Prezes Spółki: *punkty adresowe (białe plamy) do budowy zostały narzucone przez CPPC. (...) Kolejne punkty adresowe pobraliśmy z bazy „białych plam” udostępnionych przez CPPC.*

(akta kontroli str.2608-2690d)

1.2.13. Prezes Spółki wskazał, że w ramach *Projektu* do sieci zostały podłączone wszystkie gospodarstwa domowe, które zgłosiły chęć podłączenia do infrastruktury telekomunikacyjnej. Dodał przy tym, że łączna liczba gospodarstw domowych podłączonych⁵⁹ do sieci wykonanej w ramach *Projektu* - według stanu na dzień 30 września 2023 r. - wynosiła 10 925. Natomiast w rozbiciu na poszczególne lata przedstawiała się następująco:

- 2020 roku - 2 236 gospodarstw domowych;
- 2021 roku - 2 713;
- 2022 roku - 3 112;
- 2023 roku - 2 864.

(akta kontroli str. 531-544)

Na dzień 31 października 2023 r. z internetu przekazywanego za pośrednictwem sieci zbudowanej w wyniku realizacji *Projektu* korzystało 11 046 aktywnych użytkowników⁶⁰, w tym 9 722 w ramach własnych usług detalicznych Spółki, a 1 324 w ramach usług hurtowych świadczonych przez operatora korzystającego. Wskazuje to, że z wybudowanej sieci korzystało 41,08% gospodarstw podłączonych (26 892).

(akta kontroli str. 2690d)

⁵⁶ Zał. do aneksu nr 5.

⁵⁷ Zał. do aneksu nr 5.

⁵⁸ Dotyczy tych samych gospodarstw przy wskaźniku o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (szt) i o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10).

⁵⁹ W ramach *umowy o dofinansowanie* ujęte było jedynie objęcie zasięgiem.

⁶⁰ Gospodarstw domowych.

1.2.14. Pismem z dnia 8 lipca 2022 r. CPPC poinformowało Spółkę, że *Projekt* został ostatecznie rozliczony oraz że według rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.⁶¹ początkiem okresu trwałości jest dzień przekazania beneficjentowi płatności końcowej. Tym samym, w przypadku *Projektu* okres jego trwałości liczony będzie od dnia 29 czerwca 2022 r. do dnia 29 czerwca 2025 r. oraz, że beneficjent zobowiązuje się zapewnić hurtowy dostęp przez okres 7 lat od dnia zakończenia realizacji *Projektu*⁶².

Spółka w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie⁶³ zobowiązała się do niezbywania środków trwałych i wartości niematerialnych od dnia 29 czerwca 2022 roku przez okres 3 lat oraz do zapewnienia dostępu do usług hurtowych operatorom korzystającym z wybudowanej sieci szerokopasmowej na zasadach rynkowych przez okres 7 lat, tj. 29 czerwca 2029 r.

(akta kontroli str. 2690d)

Beneficjent, jako właściciel sieci, zachował trwałość *Projektu* do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tzn. wykorzystywał te sieci jako ich operator i zapewniał 14 przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp hurtowy do wybudowanych sieci szerokopasmowych.

(akta kontroli str. 2690d)

1.3. Wykorzystanie wybudowanej przez Spółkę infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu w ramach projektu POPC w okresie od jej uruchomienia do 30 września 2023 r.

1.3.1. Prezes Spółki wyjaśnił, że od dnia 22 marca 2020 r. Spółka korzysta i udostępnia sieć innym operatorom telekomunikacyjnym (tj. po 30 dniach od opublikowania oferty na stronie internetowej). Od tego dnia sieć telekomunikacyjna światłowodowa jest aktywna i używana zarówno przez Beneficjenta, jak i operatorów korzystających. W tej sprawie Spółka przesłała do Prezesa UKE dwa wnioski:

- 24 stycznia 2020 r. z prośbą o akceptację projektu oferty dostępu hurtowego do sieci POPC przyłączających gospodarstwa domowe, zrealizowane w ramach II konkursu działania 1.1.POPC. Akceptacja projektu oferty dostępu hurtowego dla gospodarstw domowych została przesłana do Spółki drogą mailową dnia 20 lutego 2020 r.;
- 16 kwietnia 2020 r. z prośbą o zatwierdzenie cennika hurtowego dla jednostek oświatowych, dotyczącego usług hurtowych świadczonych na sieciach telekomunikacyjnych zrealizowanych w ramach II konkursu 1.1. POPC. Akceptacja projektu oferty dostępu hurtowego dla jednostek oświatowych została przesłana do Spółki w drogą mailową 21 kwietnia 2020 r.

(akta kontroli str. 545-546)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: *Poziom wykorzystania udostępnionej infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego Internetu nie był objęty monitoringiem w czasie realizacji Projektu, na podstawie którego powstały raporty.*

⁶¹ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U.L.347 z 20 grudnia 2013 r.)

⁶² Z zastrzeżeniem nieograniczonego w czasie prawa dostępu do kanalizacji kablowej, podbudowy słupowej na zasadach określonych w „Wymaganiach dla podłączenia gospodarstw domowych” do drugiego naboru dla działania 1.1. POPC oraz „Wymaganiach dla podłączenia jednostek oświatowych” w ramach drugiego naboru dla działania 1.1. POPC.

⁶³ Zmienionego ostatecznie aneksem nr 5.

Spółka prowadziła wewnętrzne analizy ilości użytkowników korzystających z sieci. Spółka w systemie służącym do obsługi abonentów, ma niezależne konto dla każdego abonenta. Jednak nie ma tam rozróżnienia, czy to abonent działający na sieci POPC czy nie. Spółka wewnętrznie od 2022 r. na swoje potrzeby prowadziła analizy nasycenia rynku (w marcu 2022 oraz marcu 2023) dla wybranych gmin (analiza była prowadzona dla całej sieci, zarówno wybudowanej w ramach dotacji jak i za środki własne spółki).

Przykładowo, według danych podanych przez Spółkę:

W miejscowości Buczkowice:

- w 2022 r. na 1089 gospodarstw, liczba gospodarstw korzystających z usług telekomunikacyjnych Spółki wynosiła 356, co stanowiło 32,8% wszystkich gospodarstw w tej miejscowości;
- w 2023 r. na 1082 gospodarstwa, liczba gospodarstw korzystających z usług telekomunikacyjnych Spółki wynosiła 394, co stanowiło 36,4% wszystkich gospodarstw w tej miejscowości.

W miejscowości Godziszka:

- w 2022 r. na 575 gospodarstw, liczba gospodarstw korzystających z usług telekomunikacyjnych Spółki wynosiła 379, co stanowiło 65,9% z wszystkich gospodarstw w tej miejscowości;
- w 2023 r. na 1 082 gospodarstwa, liczba gospodarstw korzystających z usług telekomunikacyjnych Spółki wynosiła 568, co stanowiło 72% wszystkich gospodarstw w tej miejscowości.

(akta kontroli str. 2690d)

Spółka po zakończeniu realizacji *Projektu* wykorzystywała wybudowane sieci szerokopasmowe jako operator sieci.

Według danych na 30 września 2023 r., w ramach usługi internetu szerokopasmowego gospodarstwa domowe mogły skorzystać z umowy na czas określony (o długości: 24 miesiące) i czas nieokreślony. Spółka przewidziała też 3 pakiety taryfowe: 180/20⁶⁴ Mb/s (pakiet dostępny tylko dla operatorów korzystających z usług hurtowych Spółki), 280/20 Mb/s oraz 380/20 Mb/s.

Abonenci wybierali najczęściej pakiet taryfowy o prędkości internetu 280/20 Mb/s (51,13%). Pozostałe pakiety wybierało znacznie mniej abonentów (380/20 Mb/s - 29,35% a 180/20 Mb/s - 19,52%).

Gospodarstwa domowe korzystały także z usługi internetu szerokopasmowego świadczonych na warunkach hurtowych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych od odbiorców hurtowych.

(akta kontroli str. 2690d)

Łączna długość sieci wybudowana w ramach *Projektu* wynosiła 1 089,94 km, z czego w poszczególnych latach powstało:

- w 2018 r. - 100,49 km;
- w 2019 r. – 300,40 km;
- w 2020 r. – 269,31 km;
- w 2021 r. – 388,50 km;
- w 2022 r. – 31,24 km.

W 2021 r. zmodernizowano łącznie 68 km sieci szerokopasmowej dostosowując ją do standardów NGA, a w ramach dzierżawy włókien IRU wydzierżawiono łącznie 179,15 km sieci, w tym w 2019 r. – 39,02 km, a w 2020 – 140,13 km.

(akta kontroli str. 531-544)

⁶⁴ Z czego pierwsza liczba to prędkość pobierania, a druga wysyłania danych.

W kwestii działań dotyczących zwiększenia zainteresowania z korzystania z udostępnionej infrastruktury telekomunikacyjnej Prezes wyjaśnił, że: *W czasie budowy spółka aktywnie reklamowała nowobudowaną sieć, poprzez zostawianie ulotek na terenach nowobudowanej sieci, puszczanie spotów reklamowych w lokalnych rozgłośniach radiowych (Radio Bielsko, Radio CCM). Spółka wykupiła również artykuły sponsorowane w lokalnej prasie między innymi „Gazeta Gminna – pismo samorządowe gminy Buczkowice”. Spółka ściśle współpracowała z gminami objętymi projektami, oraz z wójtami.*

(akta kontroli str. 281)

1.4. Sprawność funkcjonowania infrastruktury telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach Projektu w okresie objętym kontrolą

Prezes Spółki wyjaśnił, że Sieć wybudowana w ramach projektu POPC nie miała większych awarii. *Aby cała sieć uległa awarii musiała by nastąpić usterka routera brzegowego. W czasie objętym kontrolą taka awaria nie miała miejsca. Awarie na sieci należy bardziej rozumieć jako punktowe zdarzenia obejmujące niewielką część sieci. Najczęściej spowodowane jest to faktem uszkodzenia kabla światłowodowego (magistrali lub przyłącza abonenckiego). Prezes podał również, że: większość sieci wybudowana jest na podbudowie słupowej, więc jest to sieć napowietrzna. Obszar objęty zasięgiem sieci to bardzo często rejony górskie, gdzie występuje bardzo dużo drzew oraz występują silne wiatry. W związku z czym zdarzają się uszkodzenia infrastruktury kablowej (przewrócone drzewo, urwane gałęzie itp.). Awarie występują na całej sieci i są usuwane w możliwe najkrótszym czasie.*

(akta kontroli str. 285)

Spółka w § 15 pkt 5 Regulaminu Świadczenia Usług Telekomunikacyjnych w sieci SferaNET określiła, że: *Usunięcie powstałej Usterki bądź Awarii powinno nastąpić w możliwie najkrótszym terminie (48 godzin) i według kolejności zgłoszenia, przy czym nie powinno trwać to dłużej niż 14 dni roboczych od dnia powiadomienia o Usterce lub Awarii, chyba że z obiektywnych przyczyn technicznych nie jest to możliwe w tym czasie, o czym Abonent zostanie niezwłocznie powiadomiony wraz ze wskazaniem przewidywanego czasu ich usunięcia.*

(akta kontroli str. 1613-2626)

Na stronie internetowej Spółki m.in. widniały informacje, że: Zgłoszenia awarii usług na sieci beneficjenta (nie ma tu rozróżnienia na sieć konkursową i wybudowaną komercyjnie) abonenci oraz Operatorzy Korzystający mogą zgłaszać w następujący sposób:

- *od poniedziałku do piątku w godzinach od 08:00 do 16:00 telefonicznie pod numerem 33 498 44 55;*
- *po godzinach pracy biura od 16:00 do 22:00, w sobotę i niedzielę oraz dni wolne od pracy od 08:00 do 16:00 jest uruchomiony dedykowany numer telefonu do zgłaszania problemów z działaniem usług;*
- *całodobowo wysyłając zgłoszenie na adres pomoc@sferanet.pl;*
- *całodobowo korzystając z formularza kontaktowego na stronie <https://sferanet.pl/kontakt/>*
- *dodatkowo kluczowi klienci oraz Operatorzy Korzystający mają do dyspozycji dedykowany numer bezpośredni do kontaktów działający całodobowo.*

(akta kontroli str. 286)

Na podstawie danych z systemu ERP CRM⁶⁵ ustalono, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2023 r. w systemie do obsługi klientów Spółki zanotowano 787

⁶⁵ System w którym Spółka m.in. prowadzi historie awarii na koncie abonenckim, pełną księgowość, generowanie faktur.

zgłoszeń braku sygnału⁶⁶. Średni czas zamknięcia zlecenia awarii wynosił 1 dzień, 11 godzin, 16 minut oraz 36 sekund. Był to czas od przyjęcia zgłoszenia w systemie do jego zamknięcia. Zamknięcie w systemie, nie jest równoważne z czasem usunięcia awarii, ponieważ dane o zamknięciu po usunięciu awarii do systemu są wprowadzane pod koniec dnia.

(akta kontroli str. 286-287, 290-304)

W dniu 31 października 2023 r. poddano oględzinom sieć szerokopasmową⁶⁷ w miejscowości Godziszka o długości 9,92 km (co stanowiło 95,4% sieci wykonanej w ramach *Projektu w Godziszce*), natomiast w dniu 15 listopada 2023 r. w Ustroniu poddano oględzinom 7,23 km sieci (co stanowiło 15,5% sieci wykonanej w ramach *Projektu w Ustroniu*). Sieci poddane oględzinom znajdowały się w obszarach i przy ulicach podanych w dokumentacji powykonawczej.

W toku oględzin⁶⁸ dokonano pomiarów prędkości świadczonej usługi dostępu do internetu poprzez aplikację PRO Speed⁶⁹:

- W przypadku szkoły w Godziszce przy ul. Beskidzkiej 162 wykonano pomiar z urządzenia końcowego (ONT), na którym aplikacja wykazała przepustowość łącza tj. pobierania danych wyniosła 432 Mb/s i wysyłania 895 Mb/s.
- Pomiar został wykonany z punktu dostępowego umiejscowionego na słupie przy skrzyżowaniu ulicy Lipowskiej z Myśliwską, do którego wpięto kabel światłowodowy abonencki, a wykonano pomiar z urządzenia końcowego (ONT), na którym aplikacja wykazała, że przepustowość łącza pobierania danych wyniosła 344 Mb/s i wysyłania 96 Mb/s.

Oględzinom poddano trzy węzły dostępowe (w Godziszce, Bielsku-Białej⁷⁰ i Ustroniu) z 26 wykonanych w ramach *Projektu* i ustalono, że wszystkie były wykonane zgodnie z przyjętą w dokumentacji przetargowej koncepcją budowy węzłów dostępowych.

W trakcie oględzin zweryfikowano też wdrożenie zaleceń pokontrolnych podanych w Informacji pokontrolnej UKE⁷¹, sporządzonej 31 stycznia 2023 r.

- W jednostce oświatowej⁷² w Ustroniu⁷³, przy ul. Stawowej 3, moduł ODF nie zawierał tacki spawów z kabla min. 12J z rozszyciem 4 włókien. Podczas oględzin nie zlokalizowano również punktu dostępowego WiFi.
- W Godziszce, przy ul. Beskidzkiej 162, stwierdzono przyłączenie JO do sieci POPC przy użyciu kabla 2J.

W toku oględzin ustalono, że ww. zalecenia zostały zrealizowane tj. w Ustroniu w Szkole przy ul. Stawowej 3 w szafce NASK stwierdzono tackę spawów z kabla 12J wraz z czterema rozszyciami włókien światłowodowych oraz ustalono, że przyłączy kabla do szafki NASK w Godziszce w Szkole Podstawowej przy ul. Beskidzkiej 162 zostało wykonane przez kabel 24J.

W toku oględzin w każdej z dwóch ww. placówek oświatowych stwierdzono też zamontowane urządzenie firewall oraz access point.

(akta kontroli str. 2550-2575)

⁶⁶ Ilość zgłoszonych awarii w 2023 z w poszczególnych miesiącach wynosiła: I – 137, II- 80, III -87, IV-VI – 51 w każdym, VII -105, VIII-132, IX -94.

⁶⁷ Z tolerancją do 10 m.

⁶⁸ W dniu 15 listopada 2023 r.

⁶⁹ <https://pro.speedtest.pl/>

⁷⁰ ZTE Befama – Bielsko-Biała, ul. Powstańców Śląskich 6.

⁷¹ Z kontroli przeprowadzonej przez UKE w dniach 16-20.01.2023 r.

⁷² Zwanymi dalej „JO”.

⁷³ Ustroń ul. Stawowa 3 – 2 placówki edukacyjne.

1.5. Działania informacyjno-promocyjne podjęte przez Spółkę w związku z udostępnieniem infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp do szybkiego internetu.

Beneficjent umieścił tablicę informacyjną dotyczącą *Projektu* przed swoją siedzibą (przy ul. PCK 8 w Bielsku-Białej, poprzednia siedziba firmy), co potwierdza dokumentacja fotograficzna załączona do ostatniego wniosku o płatność.

Tablice pamiątkowe dotyczące projektu zostały umieszczone na ścianie budynku siedziby Spółki (poprzedniej i obecnej) i zawierały niezbędne informacje dotyczące *Projektu* oraz logo: Fundusze Europejskie i UE oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Na szafkach kablowych rozdzielczych umieszczono naklejki ze stosownymi informacjami dotyczącymi projektów i źródeł finansowania. Wskazane dane zostały również umieszczone na stronie internetowej Beneficjenta. Dokumenty związane z *Projektem* oznaczono znakiem UE i znakiem Funduszy Europejskich. Ponadto, oznaczone one były również logiem firmowym - zgodnie z wytycznymi określonymi w „*Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji*”. Ponadto, Spółka na posiadanej stronie internetowej zamieściła informacje o realizacji *Projektu*⁷⁴.

Tym samym, Spółka zrealizowała obowiązki w zakresie informacji i promocji wskazane w § 14 *umowy o dofinansowanie*.

Niezależnie od tego Prezes Spółki wskazał, że w ramach promocji *Projektu*, prowadziła ona rozbudowany i zróżnicowany marketing, w ramach którego:

- *Stosowne informacje o uzyskaniu dofinansowania były umieszczane na stronie internetowej*⁷⁵.
- *Spółka wraz z gminami, na terenie których był realizowany Projekt, kontaktowała się sprawie promocji Projektu. Urzędy Gmin między innymi publikowały na swoich stronach informację o budowie sieci. Były organizowane również spotkania na Sesjach Rady Gminy, gdzie przedstawiciele spółki informowali o Projekcie. Takie spotkanie miało między innymi miejsce w gminie Dębowiec 31 października 2018 roku.*
- *Spółka miała przygotowaną krótką prezentację dotyczącą firmy, przybliżającą ją lokalnym samorządom oraz mieszkańcom. W prezentacji tej były zawarte informacje głównych założeń dotyczących realizacji projektu.*
- *Informacje o dofinansowaniu pojawiały się również w spotach radiowych puszcanych w Radiu Bielsko oraz Radiu CCM.*
- *W lokalnej prasie znajdowały się artykuły dotyczące Projektu oraz były wykupione miejsca na reklamy.*
- *Przed rozpoczęciem budowy linii światłowodowej, przedstawiciele firmy, kontaktowali się z mieszkańcami będących przy linii planowanego światłowodu informującego o realizacji projektu. W przypadku, nie zastania mieszkańców zostawialiśmy ulotki informujące o Projekcie zachęcające do kontaktu z SferaNET w celu uzyskania dodatkowych informacji.*
- *Spółka w czasie realizacji projektu współpracowała z sołtysami oraz wójtami, którzy pomagali w kontaktach z mieszkańcami.*
- *Od 2021 roku spółka wraz z lokalnymi samorządami aktywnie uczestniczyła w imprezach lokalnych, gdzie mieliśmy swoje stanowisko, na których informowaliśmy o naszych produktach, edukowaliśmy mieszkańców jak bezpiecznie korzystać z Internetu, zapewnialiśmy atrakcje dla najmłodszych uczestników festynów.*

(akta kontroli str. 434-457)

⁷⁴ <https://sferanet.pl/programy-unijne/>

⁷⁵ <https://sferanet.pl/>

1.6. Prawidłowość wykorzystania środków wydatkowanych w związku z realizacją *Projektu*, w szczególności zgodność z umową o dofinansowanie i spełnianie warunków kwalifikowalności

Źródła finansowania zaplanowane w *Projekcie* w stosunku do zrealizowanych kształtowały się następująco:

- dofinansowanie z budżetu środków europejskich zaplanowane na 33 566 553,27 zł, a zrealizowane zostało w wysokości 33 061 620,27 zł, co stanowiło 98,50% wartości zaplanowanej;
- środki własne Beneficjenta na pokrycie kosztów kwalifikowanych zaplanowane zostały na 5 923 509,40 zł, a zrealizowane w wysokości 5 834 403,61 zł, co stanowiło 98,50% wartości zaplanowanej;
- obrotowy odnawialny kredyt bankowy rewolwingowy^[1] na finansowanie podatku VAT z tytułu realizacji umowy zawartej w dniu 2 lutego 2018 r. z konsorcjum firm^[2] w wysokości 900 000,00 zł;
- środki własne Beneficjenta na pokrycie wydatków niekwalifikowanych, które zaplanowane były w wysokości 22 316 430,81 zł, a zrealizowane w kwocie 14 132 839,39 zł, co stanowiło 63,40% wartości zaplanowanej;
- luka w finansowaniu w *Projekcie* 91,66 %.

(akta str. 893-975,1068-1094, 1100-114, 2576-2577, 2806-2809)

Beneficjent na potrzeby *Projektu* dnia 7 lipca 2017 r. otworzył wyodrębniony rachunek bankowy, przeznaczony wyłącznie do prowadzenia operacji wynikających z jego realizacji.

(akta kontroli str. 265)

Spółka przesłała przez portal SL 2014 dwadzieścia wniosków o płatność. Wszystkie wnioski zostały ostatecznie zatwierdzone przez CPPC⁷⁶. Łączna ilość wezwań do poprawy wniosków o płatność wyniosła 16. Spółka dokonała również 65 korekt wniosków o płatność, które dotyczyły m.in. niezbędnych uzupełnień, gdyż. jedynie kompletne – w ocenie CPPC - wnioski były zatwierdzane.

(akta kontroli str. 184-186, 333-335, 1668-2018)

^[1] Umowa nr 12287/8/20001-103112/2018

^[2] MZUM.PL S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, Fiber Tech S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej oraz e-Gminy Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej na wykonawstwo projektu „Sieć szerokopasmowa w powiecie bielskim i cieszyńskim”.

⁷⁶ 1. POPC.01.01.00-24-0046/17-001 – wniosek został złożony 20.10.2017 r. i zatwierdzony 13.11.2017 r.;
2. POPC.01.01.00-24-0046/17-002 - wniosek został złożony 19.01.2018 r. i zatwierdzony 12.02.2018 r.;
3. POPC.01.01.00-24-0046/17-003 - wniosek został złożony 20.04.2018 r. i zatwierdzony 25.04.2019 r.;
4. POPC.01.01.00-24-0046/17-004 - wniosek został złożony 20.07.2018 r. i zatwierdzony 25.04.2019 r.;
5. POPC.01.01.00-24-0046/17-005 - wniosek został złożony 19.10.2018 r. i zatwierdzony 25.04.2019 r.;
6. POPC.01.01.00-24-0046/17-006 - wniosek został złożony 16.12.2018 r. i zatwierdzony 25.04.2019 r.;
7. POPC.01.01.00-24-0046/17-007 - wniosek został złożony 17.12.2018 r. i zatwierdzony 30.04.2019 r.;
8. POPC.01.01.00-24-0046/17-008 - wniosek został złożony 30.03.2019 r. i zatwierdzony 20.08.2019 r.;
9. POPC.01.01.00-24-0046/17-009 - wniosek został złożony 28.06.2019 r. i zatwierdzony 01.10.2019 r.;
10. POPC.01.01.00-24-0046/17-010 - wniosek został złożony 30.09.2019 r. i zatwierdzony 28.04.2020 r.;
11. POPC.01.01.00-24-0046/17-011 - wniosek został złożony 31.12.2019 r. i zatwierdzony 30.11.2020 r.;
12. POPC.01.01.00-24-0046/17-012 - wniosek został złożony 31.03.2020 r. i zatwierdzony 30.11.2020 r.;
13. POPC.01.01.00-24-0046/17-013 - wniosek został złożony 30.06.2020 r. i zatwierdzony 30.11.2020 r.;
14. POPC.01.01.00-24-0046/17-014 - wniosek został złożony 30.09.2020 r. i zatwierdzony 14.06.2021 r.;
15. POPC.01.01.00-24-0046/17-015 - wniosek został złożony 22.12.2020 r. i zatwierdzony 21.06.2021 r.;
16. POPC.01.01.00-24-0046/17-016 - wniosek został złożony 31.03.2021 r. i zatwierdzony 23.06.2021 r.;
17. POPC.01.01.00-24-0046/17-017 - wniosek został złożony 30.06.2021 r. i zatwierdzony 21.10.2021 r.;
18. POPC.01.01.00-24-0046/17-018 - wniosek został złożony 30.09.2021 r. i zatwierdzony 30.11.2021 r.;
19. POPC.01.01.00-24-0046/17-019 - wniosek został złożony 25.11.2021 r. i zatwierdziliśmy 02.12.2021 r.;
20. POPC.01.01.00-24-0046/17-020 - wniosek został złożony 31.01.2022 r. i zatwierdzony 13.06.2022 r.

W okresie realizacji *Projekt* Beneficjent złożył 20 wniosków do CPPC o akceptację zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego⁷⁷ (który dotyczył części „a” i „b”), z czego w jednym przypadku złożono aktualizację HRF jedynie w części „b”.

W 15 przypadkach wraz z HRF⁷⁸ złożono jednocześnie zmieniony harmonogram płatności. W czterech przypadkach złożono HRF⁷⁹ bez zmiany harmonogramu płatności, który był jedynie aktualizowany w systemie SL 2014, po akceptacji HRF. W jednym przypadku złożono HRF w części „b” co nie wymagało zmiany harmonogramu płatności. We wszystkich przypadkach harmonogramy zostały zaakceptowane przez CPPC.

Szesnaście wniosków (z 19) dotyczyło aktualizacji HRF w części „a” pod kątem przesunięć kosztów w czasie i nie miały one wpływu na harmonogram kamieni milowych. Trzy wnioski dotyczyły aktualizacji HRF w części „a” pod kątem przesunięć kosztów w czasie, których zmiana skutkowałą przesunięciem kamieni milowych dla zaplanowanych do realizacji zadań⁸⁰. Trzy wnioski złożono w ramach aktualizacji HRF w części „a” pod kątem przesunięć kosztów pomiędzy zadaniami. W jednym przypadku przesłano do CPPC jedynie tabelę przesunięć w celu informacyjnym o wystąpieniu zdarzenia przesunięcia w obrębie jednego zadania.

Zgodnie z *umową o dofinansowanie* procenty przesunięć były obliczane w przypadku przesunięć środków między zadaniami lub kategoriami. Zgodnie bowiem z § 20 ust. 2 pkt 1 *umowy o dofinansowanie*, Beneficjent składał wnioski o akceptację przesunięć środków do 10% wartości w odniesieniu do zadań lub kategorii zadań, z której planowano środki przesunąć. Do wniosku o aktualizację HRF w części „a” składany był projekt HRF wraz z tabelą przesunięć.

Pierwsze przesunięcie miało miejsce 5 października 2018 r. i dotyczyło środków w wysokości 600 000,00 zł z zadania nr 2 „*Budowa infrastruktury pasywnej*” do zadania nr 3 „*Dostawa i montaż urządzeń aktywnych*”. Przesunięcie stanowiło 2,10% kategorii kosztów „*Koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej*”. Harmonogram zaakceptowany został przez CPPC 18 lutego 2019 r.

Drugie przesunięcie zostało złożone 15 grudnia 2020 r. wraz z wnioskiem o płatność za okres rozliczeniowy od 1 października 2020 r. do 22 grudnia 2020 r. z zadania nr 1 „*Koszty przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych*” przesunięto środki na zadanie nr 2 do grupy kosztów „*Nieodwołalne prawo użytkowania (IRU)*” w wysokości 57 168,88 zł oraz „*Kable światłowodowe*” w wysokości 6223,25 zł. Przesunięcie stanowiło 1,02%. HRF został zatwierdzony aneksem nr 4 z 28 stycznia 2021 r.

Trzecie przesunięcie środków miało miejsce 2 kwietnia 2021 r. Z uwagi na konieczność przekroczenia 10% środków wartości w odniesieniu do zadań lub kategorii zadań, złożono wniosek o aneks nr 5 do *umowy o dofinansowanie*. Do wniosku o aneks złożono projekt HRF wraz z tabelą przesunięć.

Realizacja zadania nr 1 w HRF w części „a” wykazała, iż koszt okazał się wyższy niż pierwotnie założono w ofercie. Z przedmiotowego zadania 1 „*Koszty nabycia prawa dysponowania nieruchomością związanych z realizacją projektu*” przesunięto część środków w obrębie zadania 1 na podkategorię „*Wykonanie dokumentacji projektowej*” (693 039,03 zł), a pozostałą część środków na zadanie 3 podkategoria wydatku:

⁷⁷ Zwanego dalej: „HRF”.

⁷⁸ W części „a” i „b”.

⁷⁹ W części „a” i „b”.

⁸⁰ Zmiany w ramach aneksów nr 3, 4 i 5 *umowy o dofinansowanie*.

„Urządzenia aktywne” (481 421,42 zł). Przekroczenie stanowiło 18,85% z zadania 1 na zadanie 3.

Poniższe przesunięcia Beneficjent wykonał w obrębie tego samego zadania i tej samej kategorii, co zgłaszał do CPPC, pomimo że umowa go do tego nie zobowiązywała.

1. Na zadaniu nr 2 podkategoria: „*Podbudowa słupowa – materiały*” zmniejszono koszt o 894 243,90 zł. Różnica została przesunięta na podkategorie wydatku: „*Kable światłowodowe*” (800 400,81 zł) i „*Urządzenia pasywne - montaż i instalacja*” (93 843,09 zł).
2. Na zadaniu nr 2 podkategoria: „*Kanalizacja – materiały*” zmniejszono o 596 162,60 zł. Różnica została przesunięta w obrębie zadania nr 2 na podkategorie wydatku: „*Urządzenia Pasywne*” (590 550,20 zł) i „*Urządzenia pasywne - montaż i instalacja*” (5 612,40 zł).
3. Na zadaniu nr 2 podkategoria: „*Kanalizacja – robocizna*” została zmniejszona o 1 503 970,16 zł. Różnica została przesunięta w obrębie zadania nr 2 na podkategorie wydatku: „*Urządzenia pasywne - montaż i instalacja*” (535 205,93 zł) i „*Materiały inne*” (968 764,23 zł).

Dla kategorii „*Koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej*” zadania nr 2 przesunięcia dokonano łącznie na poziomie 10,47% w obrębie tego zadania.

4. Czwarte przesunięcie wykonano 21 lipca 2012 r. Tabela przesunięć została złożona wraz z wnioskiem o płatność nr 17 - wniosek za okres od 31 marca 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. Przesunięcie dotyczyło zadania nr 2 podkategorii wydatku: „*Podbudowa słupowa – robocizna*”. Różnica została przesunięta na podkategorie wydatku „*Kanalizacja – robocizna*” (78 285,68 zł) w obrębie tego samego zadania. Przesunięcie stanowiło 2,7% kategorii kosztów „*Koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej*” zadania nr 2. Z uwagi na fakt, iż przedmiotowe przesunięcie dokonano w obrębie tej samej kategorii kosztów dla zadania nr 2, zmiana ta nie miała odzwierciedlenia w HRF. Przygotowano tabelę przesunięć jedynie w celach informacyjnych.

(akta kontroli str. 432-433, 2793-2796, 2810-2812)

Projekt został rozliczony we wnioskach o płatność⁸¹ na łączną kwotę 53 028 863,25 zł, z czego koszty kwalifikowane wyniosły 38 896 023,87 zł, a ich dofinansowanie - 33 061 620,27 zł (na tę kwotę składały się zaliczki 31 903 409,36 zł, refundacja 1 207 017,38 zł, zwroty dotacji do instytucji dotującej – 48 806,47 zł).

(akta kontroli str. 157, 1994-2018)

Spółka na realizację *Projektu* otrzymała siedem zaliczek na łącznie 31 903 409,36 zł (tj.: 22 listopada 2017 r. - 4 862 566,28 zł; 13 maja 2019 r. - 5 137 433,72 zł, 10 października 2019 r. - 4 000 000,00 zł; 25 października 2019 r. – 6 239 848,36 zł; 4 grudnia 2020 r. – 10 243 561,00 zł, 5 lipca 2021 r. – 1 000 000,00 zł, 15 grudnia 2021 r. – 420 000,00 zł) oraz jedną refundację, która wpłynęła na konto bankowe Spółki 29 czerwca 2022 r. - 1 207 017,38 zł.

(akta str. 157-170)

Spółka na rachunek Ministerstwa Finansów⁸² dokonała trzech zwrotów o łącznej wartości 48 806,47 zł tj.:

⁸¹ Wnioski o płatność wg umowy o dofinansowanie, z czego ostatni 20 wniosek o płatność (końcowa).

⁸² Określony w umowie o dofinansowanie par. 19 ust. 5.

- pierwszy zwrot z dnia 12 października 2020 r. – 18 270,07 zł (TW/257/2020, TW/213/2019 i TW/74/2020);
- drugi zwrot z 13 listopada 2020 r. w kwocie 5 289,75 zł (dotyczył faktury 213/2019),
- trzeci zwrot z dnia 18 maja 2022 r. w kwocie 25 246,65 zł (dotyczył TW 257/2020).

Zwroty dotyczyły wydatków na IRU, które były kwalifikowane do 5% wydatków kwalifikowanych *Projektu* i z uwagi na przekroczenie ww. limitu - CPPC pomniejszyły koszty kwalifikowane za IRU do wysokości limitu.

(akta str. 157, 172-179)

Szczegółowej analizie poddano wszystkie dowody księgowe tj. 51 faktur wraz załącznikami⁸³ ujęte we wnioskach o płatność, na podstawie których Beneficjent dokonał wydatków na kwotę 53 028 863,25 zł. Badanie objęło także, związane z dowodami księgowymi, protokoły odbioru częściowego robót/usług, wyciągi bankowe ewidencjonujące wydatki związane z *Projektem*. Badane faktury zostały opisane zgodnie z *Polityką rachunkowości* dotyczącą *Projektu*.

(akta str. 2576-2581)

Stwierdzono, że:

- Spółka ewidencjonowała operacje związane z *Projektem* na wyodrębnionych kontach księgowych zgodnie z przyjętą *Polityką rachunkowości* dla *Projektu*. Jednakże w 2022 r. po otrzymaniu zatwierdzonego wniosku o płatność (końcowa)⁸⁴ nie dokonała księgowania korygujących w zakresie faktury TW 257/2020 (co opisano w *Sekcji stwierdzone nieprawidłowości*).
- środki zostały wydatkowane na cele określone w POPC oraz w umowie i wniosku o dofinansowanie *Projektu*,
- wszystkie wydatki dotyczące *Projektu* zostały faktycznie poniesione i były udokumentowane wyciągami bankowymi;
- wydatki poniesiono w okresie kwalifikowalności, tj. od 17 lutego 2017 r. do 31 stycznia 2022 r. (faktura TW 35/2022 z dnia 26 stycznia 2022 r.);
- wydatki spełniały warunki kwalifikowalności określone w załącznikach do umowy co potwierdzały dowody księgowe (protokół odbioru częściowego wraz z załącznikami, ujęte we wnioskach o płatność w zakresie parametrów inwestycji, jak i lokalizacji);
- wydatki poniesione na realizację *Projektu* w ramach POPC były zgodne z jego zakresem rzeczowym.

(akta str. 260, 218, 2576-2581)

Realizacja zadań rozliczona we wniosku końcowym w stosunku do zaplanowanych wartości w aneksie nr 5 do *umowy o dofinansowanie* przedstawiała się następująco:

Zadanie 1: „*Przygotowanie dokumentacji technicznej sieci szerokopasmowej*”:

- wydatki ogółem z 7 631 184,07 zł zmniejszyły się do 7 570 028,32 zł, tj. o 0,80%;
- wydatki kwalifikowalne z 5 686 783,21 zmniejszyły się do 5 641 209,68 zł, tj. o 0,8%;
- dofinansowanie z 4 833 765,70 zł zmniejszyło się do 4 795 028,21 zł, tj. o 0,8%.

Ww. zrealizowano finansowo w 99,20%.

(akta kontroli str.1582-1667, 1994-2018)

⁸³ Klasyfikacje kosztów do faktur w układzie zadaniowym, zgłoszenia robót do odbioru częściowego, protokoły odbioru częściowego, załączniki do protokołu częściowego.

⁸⁴ Wniosek POPC.01.01.00-24-0046/17-020 -03 wniosek został złożony 31 stycznia 2022 r., zatwierdzony 13 czerwca 2022 r.

Zadanie 2: „Budowa pasywnej sieci szerokopasmowej, w tym roboty i materiały budowlane oraz dostawy i instalacje elementów pasywnej infrastruktury NGA”:

- wydatki ogółem z 47 963 971,45 zł zmniejszyły się do 41 662 570,78 zł, tj. o 13,14%;
- wydatki kwalifikowalne z 31 226 608,46 zł zmniejszyły się do 30 700 808,37 zł, tj. o 1,68%;
- dofinansowanie z 26 542 617,22 zł zmniejszyło się do 26 095 687,16 zł, tj. o 1,68%.

Zdanie 2 zrealizowano finansowo w 98,32%.

(akta kontroli str.1582-1667, 1994-2018)

Zadanie 3: „Dostawa, instalacja i uruchomienie urządzeń stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA”:

- wydatki ogółem z 6 211 337,96 zł zmniejszyły się do 3 796 264,15 zł, tj. o 38,88%;
- wydatki kwalifikowalne z kwoty 2 576 671,00 zł zmniejszyły się do 2 554 005,82 zł, tj. o 0,88%;
- dofinansowanie z 2 190 170,35 zł zmniejszyło się do 2 170 904,90 zł, tj. o 0,88%.

Zdanie 3 zrealizowano finansowo w 99,12%.

(akta kontroli str. 1582-1667, 1994-2018)

Łączny procent zrealizowania *Projektu* w stosunku do zaplanowanych wartości wynosił 98,50%.

(akta kontroli str. 1983-1993)

1.6.1 W celu wyboru wykonawcy budowy sieci światłowodowej Beneficjent przygotował zapytanie ofertowe, które 20 października 2017 r. opublikowano na stronie internetowej ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w Bazie Konkurencyjności. Przedmiotem zamówienia było: *Postępowanie o udzielenie zamówienia polegającego na zaprojektowaniu, wybudowaniu i uruchomieniu sieci szerokopasmowej dostępowej, zapewniającej mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym z terenu wybranych miejscowości możliwość korzystania z usług szerokopasmowych, internetu, telewizji oraz z multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie*⁸⁵. Zapytanie ofertowe zawierało *Wymagania dla sieci NGA-POPC*.

(akta kontroli str. 2227-2227k)

Do Spółki wpłynęły dwie oferty i obie były ważne. W drodze oceny ofert wyłoniono wykonawcę, tj. Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Miejskie MZUM.PL.S.A z siedzibą w Dąbrowie Górniczej – Lider Konsorcjum, Fibre Tech S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej – członek Konsorcjum, e-Gminy sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej – członek Konsorcjum, które uzyskało najwyższą liczbę punktów⁸⁶ (100 pkt). Informacja o wyniku postępowania została upubliczniona w Bazie Konkurencyjności i wysłana do wszystkich oferentów 15 stycznia 2018 r.

(akta kontroli str. 2207-2226, 2228)

Umowę z wykonawcą Spółka zawarła 2 lutego 2018 r. Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot zamówienia do 31 sierpnia 2020 r. Za należyte wykonanie przedmiotu umowy Beneficjent zobowiązał się zapłacić kwotę 53 013 000,00 zł brutto. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy stanowiła kwota 2 650 650,00 zł

⁸⁵ Projekt realizowany w ramach Działania 1.1 Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach projektu: „Sieć szerokopasmowa w powiecie bielskim i cieszyńskim”.

⁸⁶ W kryterium *Cena* uzyskało 60 pkt, w kryterium *Okres gwarancji* - 10 pkt, w kryterium *Koncepcja realizacji przedsięwzięcia* - 30 pkt.

wpłacona przez wykonawcę na rachunek bankowy zamawiającego. Do umowy zawarto cztery aneksy⁸⁷, które wydłużały termin wykonania *Projektu*, w ostatnim aneksie termin wykonania umowy określono do 31 stycznia 2022 r. Aneksy zawierano z powodu trudności powstałych w trakcie realizacji *Projektu*, a w protokołach konieczności wskazywano m.in., że przyczyną opóźnień w realizacji było wystąpienie stanu epidemii związanej z COVID-19, wystąpienia na części obszaru planowanej w inwestycji, problemu związanego z obecnością konkurencyjnych sieci światłowodowych, a co za tym idzie koniecznością dokonywania zmian.

(akta kontroli str. 184-189, 2229-2248, 2532-2549)

Wykonawca zrealizował przedmiot umowy, a Beneficjent ostatni przelew do wykonawcy wykonał 26 stycznia 2022 r. (dotyczy faktury nr TW/35/2022). Wybór wykonawcy został przeprowadzony zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 „*Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*” z dnia 19 lipca 2017 r.

(akta kontroli str. 1994-2018, 2738-2747)

Beneficjent do CPPC dwukrotnie przesłał dokumenty do kontroli ex-ante planowanego postępowania na zaprojektowanie i budowę sieci szerokopasmowej w ramach *Projektu*. W pierwszej kontroli CPPC stwierdziło uchybienia formalne⁸⁸, a Beneficjent ponownie przedłożył dokumenty do kontroli ex-ante, w wyniku której CPPC nie stwierdziło naruszeń⁸⁹.

(akta kontroli str. 603-615, 2019-2026)

Kontroli ex-post przeprowadzonej przez CPPC podlegało postępowanie na zaprojektowanie i budowę sieci szerokopasmowej, w ramach którego Spółka zawarła umowę z ww. konsorcjum firm (wykonawcą) oraz aneksy do umowy.

(akta kontroli str. 603-615, 628-629)

CPPC pismem z dnia 22 marca 2019 r. poinformowało Beneficjenta, że przeprowadzono kontrolę ex-post postępowania wyboru wykonawcy *Projektu*, w wyniku której stwierdzono, że wybór został przeprowadzony zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 „*Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*” z dnia 19 lipca 2017 r. oraz, że w zakresie przedmiotowego postępowania nie stwierdzono naruszeń prawa.

(akta kontroli str. 603-615, 629)

Z kolei pismem z dnia 16 marca 2022 r. CPPC poinformowano Spółkę, że przeprowadzono kontrolę ex-post wszystkich aneksów z wykonawcą i stwierdzono, że w ramach aneksów wydłużono termin realizacji umowy na podstawie § 18 ust. 6 pkt a) oraz h), § 18 ust. 6 pkt c), § 18 ust. 8 *umowy o dofinansowanie*. W toku ww. kontroli ex-post aneksów nie stwierdzono naruszeń, które skutkowałyby pomniejszeniem wydatków kwalifikowalnych na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju

⁸⁷ Aneks nr 1 z dnia 30 lipca 2020 r. wydłużający końcowy termin wykonania umowy do 30 września 2020 r., Aneks nr 2 z dnia 30 września 2020 r. wydłużający ostateczny termin do dnia 31 stycznia 2021 r.; Aneks nr 3 z dnia 29 stycznia 2018 r. wydłużający ostateczny termin do dnia 30 kwietnia 2021 r.; Aneks nr 4 z dnia 30 kwietnia 2021 r. wydłużający ostateczny termin do 31 stycznia 2022 r.

⁸⁸ CPPC pismem z 26 września 2017 r. poinformowało Spółkę o wynikach kontroli na podstawie przedłożonej dokumentacji tj. zapytania ofertowego wraz z załącznikami, opisu przedmiotu zamówienia wraz z załącznikami, wzoru umowy.

⁸⁹ CPPC pismem z 18 października 2017 r. poinformowało Spółkę o wynikach kontroli na podstawie przedłożonej dokumentacji tj. zapytania ofertowego wraz z załącznikami, opisu przedmiotu zamówienia wraz z załącznikami, wzoru umowy oraz protokołu z szacowania wartości zamówienia z załącznikami.

z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień⁹⁰.

(akta kontroli str. 603-615, 628)

1.6.2. CPPC przeprowadziło w dniach 17-21 lutego 2020 r. kontrolę na miejscu realizacji *Projektu*. W *Informacji pokontrolnej* z 7 kwietnia 2020 r. podano, że: *istnieje ryzyko związane z realizacją Projektu w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 Umowy o dofinansowanie w związku z opóźnieniami w realizacji harmonogramu wyznaczającego kamienie milowe*. Zalecono przedłożenie planu naprawczego w zakresie przekroczenia harmonogramu kamieni milowych oraz jego zaktualizowanie. Zalecono też przekazanie do CPPC dokumentacji projektowej potwierdzającej osiągnięcie zadeklarowanej wartości wskaźników rezultatu: „*Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s*”, „*Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s (CI 10)*” oraz „*Dodatkowe jednostki publiczne podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s*”.

(akta kontroli str. 2080-2102)

CPPC podało, że: *Informację pokontrolną z tej kontroli wystaliśmy Beneficjentowi 7 kwietnia 2020 r., Beneficjent otrzymał ją 13 kwietnia 2020 r. W wyniku kontroli Zespół Kontrolujący wydał dwa zalecenia pokontrolne z terminem realizacji do 21.04.2020 r. Beneficjent nie wdrożył zaleceń w wyznaczonym terminie. W związku z tym wystaliśmy 3.06.2020 r. pismo z wezwaniem do realizacji zaleceń pokontrolnych. 9.06.2020 r. Beneficjent wraz z wiadomością e-mail przekazał dokumenty na potwierdzenie wdrożenia zaleceń pokontrolnych. Zespół Kontrolujący uznał zalecenia za zrealizowane. Beneficjent nie poniósł konsekwencji, ponieważ zrealizował wszystkie zalecenia pokontrolne*.

(akta kontroli str. 603-615, 2080-2102)

CPPC zleciło UKE przeprowadzenie czterech kontroli⁹¹. W toku czynności kontrolnych UKE zweryfikowało następujący zakres:

- czy zbudowana infrastruktura została wykonana w zakresie aspektów technicznych zgodnie z *umową o dofinansowanie*;
- czy zbudowana infrastruktura została wykonana w zakresie aspektów technicznych zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej;
- czy zbudowana infrastruktura umożliwia świadczenie usługi dostępu do internetu dla gospodarstw domowych i jednostek oświatowych o parametrach jakościowych określonych w dokumentacji konkursowej i zgodnie z *umową o dofinansowanie*;
- czy zbudowana infrastruktura umożliwia efektywny dostęp hurtowy dla innych przedsiębiorców zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej i *umową o dofinansowanie*.

(akta kontroli str. 371-381, 398-426, 603-615)

CPPC potwierdziło Beneficjentowi, że wszystkie zalecenia pokontrolne w ramach ww. kontroli zostały zrealizowane.

(akta kontroli str. 371-381, 398-426, 603-615, 2196-2205)

⁹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2179

⁹¹ POPC.01.01.00-24-0046/17-005, kontrola doraźna, w trakcie realizacji projektu przeprowadzona 18.02.2019 r.- 8.03.2019 r., POPC.01.01.00-24-0046/17-006, kontrola doraźna, w trakcie realizacji projektu przeprowadzona 28.01.2020 r.- 25.02.2020 r., POPC.01.01.00-24-0046/17-009, kontrola doraźna, w trakcie realizacji projektu przeprowadzona 21.02.2022 r.- 3.03.2022 r., POPC.01.01.00-24-0046/17-0011, kontrola doraźna, w okresie trwałości projektu przeprowadzona 16.01.2023 r.- 20.01.2023 r.

Ostatnia kontrola UKE m.in. potwierdziła na próbie 26 punktów dostępowych, że spełniały one wymagane parametry jakościowe dla budowy sieci NGA-POPC w zakresie parametrów jakościowych.

(akta kontroli str. 410-425)

W 2018 r. w związku z wykonywaniem audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach *Programu*, w trakcie realizacji *Projektu* przeprowadzony został jego audyt przez kontrolerów Ministerstwa Finansów Departamentu Audytu Środków Publicznych (Wydział Terenowy w Katowicach). W podsumowaniu ustaleń z dnia 3 lipca 2018 r. nie wykazano nieprawidłowości na etapie realizacji *Projektu*.

(akta kontroli str. 2029-2039)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W zakresie zapisów ewidencji księgowej dotyczących faktury TW 257/2020 z dnia 10 sierpnia 2020 r. występowała różnica w stosunku do złożonych wniosków o płatność, która wynikała z nieprzeksięgowania kwot z konta analitycznego 011-7-2-2-1 (finansowanie UE)⁹² kwoty 25 246,65 zł i z konta analitycznego 011-7-2-2-2 (środki własne) kwoty 4 455,29 zł na konto analityczne 0-11-7-2-2-3 (koszty poza projektowe), tj. łącznie kwoty 29 701,94 zł.

Kwoty te nie zostały uznane przez CPPC za koszty kwalifikowane w ostatnim wniosku o płatność (końcową) i CPPC pomniejszyło koszty kwalifikowane za IRU do przyznanego limitu.

Spółka w 2022 r. po otrzymaniu zatwierdzonego wniosku o płatność (końcową)⁹³ nie dokonała księgowania korygujących w zakresie faktury TW 257/2020.

(akta kontroli str. 218, 2666-2679)

Prezes Spółki wyjaśnił, że niewykonanie przebiegowań nie miało wpływu na ogólną wartość *Projektu*, a niedokonanie przebiegowań wynikało z przeoczenia. Ponieważ w 2022 r. konta zostały rozliczone, a rok księgowy zamknięty nie można dokonać już korekty błędnych zapisów.

(akta kontroli str. 260)

NIK zauważa, że Spółka powinna dokonać księgowania zgodnie z obowiązującymi dla *Projektu* zasadami rachunkowości, których celem jest możliwość uzgodnienia wartości przedstawionych we wnioskach o płatność z wartościami ujętymi w analitycznej ewidencji księgowej.

OCENA CZĄSTKOWA

Beneficjent osiągnął zaplanowane efekty realizacji *Projektu* w postaci wskaźników określonych we wniosku i *umowie o dofinansowanie* wraz z aneksami. Spółka korzysta i udostępnia sieć innym operatorom telekomunikacyjnym, sieć telekomunikacyjna światłowodowa jest aktywna i używana zarówno przez Beneficjenta, jak i operatorów korzystających. Beneficjent zrealizował określone w *umowie o dofinansowanie* obowiązki w zakresie informacji i promocji dofinansowania *Projektu*.

Beneficjent informował CPPC o przyczynach zaistniałych opóźnień w realizacji projektu, a przed wydaniem zgody na wydłużenie terminu realizacji projektu CPPC każdorazowo weryfikowało przekazywane przez Beneficjenta wyjaśnienia i przekazywało do oceny eksperta zewnętrznego (UKE). Aneks nr 5 okres zakończenia realizacji *Projektu* został wydłużony ostatecznie do 31 stycznia 2022 r.

⁹² Dotyczy faktury TW 257/2020 z 10 sierpnia 2020 r. z kwoty wskazanej na opisie do faktury jako dofinansowanie o wartości 733 303,08 zł, a środki własne z kwoty wskazanej na opisie do faktury 129 406,41 zł.

⁹³ Wniosek POPC.01.01.00-24-0046/17-020 -03 wniosek został złożony 31 stycznia 2022 r., zatwierdzony 13 czerwca 2022 r.

W wyniku wydłużenia terminu realizacji *Projektu* Spółka została zobowiązana do objęcia zasięgiem sieci 1 280 dodatkowych gospodarstw domowych. Wykonanie dodatkowego zakresu projektu było kosztem niekwalifikowalnym w ramach projektu i stanowiło wkład własny Beneficjenta.

Wszystkie gospodarstwa domowe, które zgłosiły chęć podłączenia do sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach *Projektu* zostały do niej podłączone, a udostępniona przez Spółkę infrastruktura telekomunikacyjna w całym okresie od uruchomienia do dnia zakończenia kontroli działała sprawnie, bez większych awarii.

Wydatki zostały poniesione na cele określone w POPC oraz w *umowie o dofinansowanie* wraz z aneksami, jak i były zgodne z zakresem rzeczowym. Stwierdzona nieprawidłowość księgową nie miała istotnego wpływu na realizację *Projektu*.

2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k *megaustawy* w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu

Opis stanu faktycznego

2.1 Spółka za lata 2017-2022 za pośrednictwem systemu SIIS przekazywała terminowo⁹⁴ informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, o których mowa w art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

W każdym z okresów sprawozdawczych, tj. dotyczących danych za lata 2017-2021 Spółka przekazała w SIIS dane dotyczące:

- dostawców usług i podmiotów udostępniających lub współdzielących infrastrukturę;
- kolokacji;
- węzłów własnych lub współdzielonych;
- węzłów obcych;
- elementach łączenia kabli;
- punktów styku;
- linii kablowych;
- linii bezprzewodowych;
- charakterystyki połączeń między węzłami sieci;
- zakończeń sieci i usługi;
- usług.

(akta kontroli str. 371-381)

W kwestii problemów dotyczących przekazywania danych i aktualizacji w systemie SIIS oraz dodatkowo związanych z tym nakładów pracy i/lub wydatków Prezes Spółki wyjaśnił, że *Dane przekazywane za pomocą systemu SIIS zawierają szczegółowe techniczne informacje dotyczące sieci telekomunikacyjnej spółki. Przygotowanie danych było bardzo czasochłonne i wymagało długotrwałego zaangażowania pracowników spółki. Poza problemami kadrowymi (odsunięcie od codziennych obowiązków pracowników) spółka nie odnotowała większych problemów z raportowaniem. Nie przypominamy sobie abyśmy informowali Prezesa UKE lub*

⁹⁴ Tj. do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.

administratora systemu o występowaniu ww. problemów. Pragniemy zaznaczyć, że osoba która od początku była odpowiedzialna za raportowanie do SIIS nie współpracuje już ze spółką. Dodał też, że Pracownicy odpowiedzialni za raportowanie w systemie SIIS, część pracy wykonywali w godzinach nadliczbowych. Poza tym nie pamiętamy innych dodatkowych nakładów pracy lub kosztów.

(akta kontroli str.109-126)

Prezes Spółki wyjaśnił, że informacje przekazywane Prezesowi UKE za pomocą systemu SIIS nie powielały się z innymi przekazywanymi danymi.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

2.2 Spółka nie przygotowała i nie przekazała w 2023 r. Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT informacji za dwa okresy sprawozdawcze, tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.⁹⁵ i od 1 stycznia do 30 czerwca⁹⁶, co było niezgodne z art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r. i co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: *W związku z koniecznością przygotowania danych spółka zorganizowała dla wybranych pracowników szkolenie z systemu QGIS⁹⁷. Przygotowanie danych w znacznym stopniu polega na znajomości tego systemu. Dodatkowo od września tego roku spółka zatrudniła nowego pracownika którego zadaniem będzie między innymi przygotowanie danych do systemu PIT.*

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

Odnosnie problemów jakie napotkała Spółka w zakresie informacji wymaganych art. 29 ust. 2a ust. 1 *megaustawy* Prezes Spółki podał, że: *Największym problemem związanym z raportowaniem do systemu PIT był brak znajomości programu niezbędnego do przygotowania danych oraz braki kadrowe. W celu wyeliminowania tych przeszkód wybrani pracownicy przeszli certyfikowane szkolenie z obsługi programu QGIS oraz od września tego roku Spółka zatrudniła nową osobę, której zadaniem jest przygotowanie danych które można będzie przekazać za pomocą systemu PIT Prezesowi UKE.*

Spółka poniosła dodatkowe koszty związane z koniecznością organizacji szkolenia z programu QGIS (36 458,35 zł brutto) oraz zatrudnienia nowego pracownika.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

2.3 W okresie od 1 grudnia 2022 r. do 22 września 2023 r. Spółka nie realizowała obowiązków sprawozdawczych do SIDUSIS, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Spółka pierwszy raz złożyła wniosek o utworzenie konta 2 lutego 2023 r. Spółka z dniem 8 lutego 2023 r. z systemu SIDUSIS otrzymała informację, że ze względu na brak aktualizacji w KRS wniosek ten został odrzucony. Kolejny wniosek o utworzenie konta w systemie SIDUSIS Spółka przesłała z dniem 16 lutego 2023 r. i został on rozpatrzony pozytywnie, tj. zostało utworzone w tym systemie konto.

Spółka pierwszy raz przekazała informacje do systemu SIDUSIS w dniu 23 września 2023 r., przy czym dane te dotyczyły okresu od 11 września 2023 r. do 10 października 2023 r. Dane te zawierały 55 208 punktów adresowych. Wszystkie

⁹⁵ Termin przekazania informacji do dnia 28 lutego 2023 r.

⁹⁶ Termin przekazania informacji do dnia 31 sierpnia 2023 r.

⁹⁷ QGIS jest to wolne i otwarte oprogramowanie GIS licencjonowane na warunkach GNU General Public License, które umożliwia przeglądanie danych przestrzennych, zarządzanie danymi, tworzenie własnych danych, wykonywanie różnego rodzaju analiz przestrzennych oraz tworzenie map.

kolejne pięć oświadczeń o aktualności danych⁹⁸ zostało przekazane terminowo, z wyprzedzeniem w związku z brakiem rozbudowy sieci, a aktualizacja polegała na potwierdzeniu liczby punktów w zasięgu sieci SferaNET.

(akta kontroli str. 109-137, 526-530, 632-650, 2610,2844)

Dnia 23 października 2023 r., Spółka została poinformowana mailem - za pomocą automatycznej wiadomości z systemu SIDUSIS - o zmianie okresu rozliczeniowego, w treści maila podano, że „W związku z przekroczeniem przez Państwa instytucję liczby 50 tys. punktów adresowych w zasięgu sieci okres sprawozdawczy zmienia się na tygodniowy”.

(akta kontroli str. 650)

Minister Cyfryzacji wyjaśnił, że Spółka SferaNET realizuje obowiązki raportowania do systemu SIDUSIS w sposób terminowy od okresu sprawozdawczego 11 września – 10 października (...).

(akta kontroli str. 529)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spółka nie przygotowała i nie przekazywała Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT informacji w 2023 r. za dwa okresy sprawozdawcze tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.⁹⁹ i od 1 stycznia do 30 czerwca¹⁰⁰, co było niezgodne z art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

Prezes Spółki w wyjaśnieniach z dnia 6 października 2023 r. podał, że przyczyną nieprzygotowania i nieprzekazania danych do systemu PIT były w głównej mierze dwa czynniki tj.: pracownik, który był odpowiedzialny za przygotowywanie danych do SIIS i który nie współpracuje już ze spółką (miał zająć się również raportowaniem do systemu PIT) oraz zmienił się sposób przekazywania danych. Spółka nie była gotowa do przygotowania i przekazania terminowo danych do PIT.

(akta kontroli str. 109-137, 371-397)

NIK zwraca uwagę, że PIT służy przekazaniu danych, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3 i 4 ww. *megaustawy*, tj. informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej, innej niż infrastruktura objęta inwentaryzacją oraz danych o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, dotyczących infrastruktury technicznej lub kanałów technologicznych, więc nieprzekazywanie tych danych m.in. powodowało, że UKE innym podmiotom nie mógł przekazywać aktualnych danych do ich planów inwestycyjnych.

2. W okresie od 1 grudnia 2022 r. do 22 września 2023 r. Spółka nie realizowała obowiązków sprawozdawczych do systemu SIDUSIS, co było niezgodne z art. 29k ust. 1 *megaustawy*. Spółka pierwszy raz przekazała informacje do systemu SIDUSIS w dniu 23 września 2023 r. (za okres od 11 września 2023 r. – 10 października 2023 r.) dane dotyczące 55 208 punktów adresowych.

Prezes Spółki wyjaśnił, że ilość punktów adresowych w zasięgu sieci SferaNET od listopada 2022 r. przekroczył 55 000 punktów adresowych (tj. 30 listopada 2022 r.

⁹⁸ Oświadczenie za okres od 21 do 27 października 2023 r. zostało przesłane 16 października 2023 r.; Oświadczenie za okres od 28 października do 3 listopada 2023 r. zostało przesłane 30 października 2023 r. Oświadczenie za okres od 4 do 10 listopada 2023 r. zostało przesłane 8 listopada 2023 r.; Oświadczenie za okres od 11 do 17 listopada 2023 r. zostało przesłane 15 listopada 2023 r.; Oświadczenie za okres od 18 do 24 listopada 2023 r. zostało przesłane 19 listopada 2023 r.

⁹⁹ Termin przekazania informacji do dnia 28 lutego 2023 r.

¹⁰⁰ Termin przekazania informacji do dnia 31 sierpnia 2023 r.

i 1 grudnia 2022 r. – 55 011, na dzień 31 grudnia 2022 r. i 1 stycznia 2023 r. – 55 062). Świadczenie za pomocą stacjonarnych lub publicznych ruchomych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu w nie mniej niż 50 000 punktach adresowych, skutkowało obowiązkiem sprawozdawania informacji oraz ich aktualizacji w systemie SIDUSIS w każdy piątek, zgodnie z art. 29k ust. 1 *megaustawy*.

(akta kontroli str. 632-650)

Prezes Spółki w wyjaśnieniach wskazał, że Spółka nie realizowała obowiązków sprawozdawczych, a przyczyną były braki kadrowe oraz brak znajomości programu QGIS. Po zorganizowaniu przez Spółkę szkolenia z systemu QGIS oraz po zatrudnieniu dedykowanej osoby, spółka przekazała kompletne dane.

(akta kontroli str. 109-126)

Spółka posiadała wiedzę o obowiązku składania danych, o czym m.in. świadczy założenie konta w tym systemie w miesiącu lutym 2023 r., a pomimo tego nie wywiązała się z nałożonego na nią obowiązku.

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka przekazywała Prezesowi UKE i aktualizowała za pomocą systemu SIIS informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i publicznych sieciach telekomunikacyjnych wymaganych art. 29 ust. 2 *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r.

NIK negatywnie ocenia jednak to, że Spółka w 2023 r. za dwa okresy sprawozdawcze, tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2022 r.¹⁰¹ i od 1 stycznia do 30 czerwca¹⁰² nie przekazywała Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT informacji o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz o przebiegu światłowodowych i innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu wymaganych art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy*, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r.

Analogicznie należy ocenić również fakt, że Spółka nie przekazywała Ministrowi Cyfryzacji informacji wymaganych art. 29k ust. 1 *megaustawy*¹⁰³, jak i ich aktualizacji za pomocą systemu SIDUSIS w okresie od 31 grudnia 2022 r. do 22 września 2023 r. Pierwsze dane do tego systemu Spółka przekazała za okres od 11 września 2023 r. do 10 października 2023 r. w dniu 23 września 2023 r., a kolejne informacje przekazywane były terminowo w odstępach tygodniowych.

IV. Uwaga

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na potrzebę przestrzegania ustawowych terminów przekazywania Prezesowi UKE informacji za pomocą systemu PIT, stosownie do art. 29 ust. 2 i 2a *megaustawy* oraz przestrzegania przyjętych przy realizacji projektów zasad rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁰¹ Termin przekazania informacji do dnia 28 lutego 2023 r.

¹⁰² Termin przekazania informacji do dnia 31 sierpnia 2023 r.

¹⁰³ W brzmieniu obowiązującym od 22 października 2022 r.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi pokontrolnej oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 11 grudnia 2023 r.

Kontroler

Magdalena Śleziak

St. inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

.....